

Jääkiekkoammattilaisten rahan käyttö

Rudolf Orjo

Opinnäytetyö
Liiketalouden koulutusohjelma
2021

Tekijä(t) Rudolf Orjo	
Koulutusohjelma Liiketalouden perusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Jääkiekkoammattilaisten rahan käyttö	Sivu- ja liitesivumäärä 49 + 8
<p>Tutkin opinnäytetyössäni jääkiekkoammattilaisten rahan käyttöä, sijoittamista ja säästämistä. Tutkimus toteutetaan kvantitatiivisella eli määrällisellä tutkimusmenetelmällä. Työssäni haluan saada käsityksen ja vastauksen siitä, kuinka jääkiekkoammattilaiset hoitavat omaa taloudensuunnitteluaan. Haluan saada selville, kuinka jääkiekkoilijat panostavat omaan taloudelliseen hyvinvointiinsa ja miten tietoisia he ovat verotuksesta, verosuunnittelusta ja ulkomaan tuloverotuksesta.</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena on vahvistaa jääkiekkoammattilaisille heidän talouden huolehtimisen tärkeyttä, sijoittamisen ja säästämisen mahdollisuuksia sekä saada laaja katsaus heidän rahan käytön nykytilanteesta. Tutkimuksessa tulee selville, kuinka Euroopan eri sarjoissa kiekkoilevat eri ikäiset jääkiekkoilijat huolehtivat omasta taloudestaan. Otanta koostuu nykyisistä ammattia harjoittavista jääkiekkoilijoista.</p> <p>Tutkimuksen empiirisessä osassa käyn läpi, mitä asioita sijoittaminen, säästäminen ja taloudensuunnittelu tarkoittaa. Verovähennykset, urheilijan verotus ja urheilijarahasto ovat aiheita, joiden toimivuuden selvitän tutkimuksen aikana. Käyn lyhyesti läpi millainen jääkiekkoammattilaisen urarakenne ja toimiala yleisesti on, jotta tutkimuksen reliabiliteetti vahvistuu.</p>	
Asiasanat Sijoittaminen, säästäminen, talouden suunnittelu, jääkiekkoammattilainen	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Aiheen rajausta ja tutkimuskysymykset	2
1.2	Tutkimusmenetelmä perusta	2
2	Talouden hallinta	3
2.1	Sijoittaminen ja säästäminen	4
2.2	Asuminen – sijoittamista vai säästämistä?	4
2.2.1	Omistusasuminen	5
2.2.2	Vuokra-asuminen	5
2.2.3	Asuntosijoittaminen	6
2.3	Rahastosijoittaminen	7
2.3.1	Korkorahastot	8
2.3.2	Osake- ja indeksirahastot	8
2.3.3	Yhdistelmärahastot	9
2.4	Osakesijoittaminen	9
2.5	Varallisuudenhoitopalvelut	10
2.6	Sijoitusvakuutus	11
3	Jääkiekko ja raha	13
3.1	Miten määritellä ammattijääkiekkoilija	13
3.2	Verosuunnittelu	14
3.2.1	Verovähennykset	15
3.2.2	Veronalaisia tuloja	16
3.2.3	Urheilun tuloverotus kansainvälisissä tilanteissa	16
3.3	Jääkiekkoilijan työura	16
3.4	Jääkiekko ja raha Euroopassa	17
3.5	Jääkiekko ja raha Pohjois-Amerikassa	19
3.6	Urheiljarahasto	20
3.7	Varainhoito ja jääkiekko	21
4	Kyselytutkimus	23
4.1	Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä	23
4.2	Tutkimusaineiston keruu	23
5	Tulokset	25
5.1	Perustietoja	25
5.2	Talouden hallinta, sijoittaminen ja säästäminen	28
5.3	Urheiljarahasto ja verotus	31
6	Tulosten johtopäätökset	37
6.1	Kyselyn pohdintaa	37
6.2	Tutkimuksen luotettavuus	39

6.3 Yhteenveto prosessista.....	40
Lähteet	42
Liitteet.....	46
Liite 1. Vakuutettujen ammatturheilijoiden määrät Suomessa.....	46
Liite 2. Rekisteröityjen jääkiekkoilijoiden määrä Suomessa 2010–2019	46
Liite 3. Saatekirje ja kyselytutkimuksen kysymykset	47

1 Johdanto

Suomi ja jääkiekkoilijat. Raha ja jääkiekkoilijat. Rikkaus ja jääkiekkoilijat. Nämä ovat sellaisia pareja, joista tulee varmasti jokaisella erilaisia stereotyyppioita mieleen. Leikitään ajatusleikkiä; ajatellaan stereotyyppinen kohtaaminen, kun ammattijääkiekkoilija tapaa uuden ihmisen ja häneltä kysytään ”mitä teet ammatiksesi” hän vastaa yleisesti ”olen ammattijääkiekkoilija”.

Vastapuolen henkilö on stereotyyppinen Suomen A-maajoukkueen jokavuotinen kannattaja. Toisin sanoen vannoutunut Leijona-fani. Hän tietää jääkiekosta sen verran, mitä on vuosien varrella kuullut jääkiekon MM-kisojen TV-lähetyksistä. Hän ajattelee ammattijääkiekkoilijoiden olevan yleisesti rikkaita ja varakkaita.

Kyseinen stereotyyppinen ammattijääkiekkoilija on todellisuudessa pääsarjatason urheilija Suomesta, joka tienaa kaudesta 38 000 € bruttona. Hän on 27-vuotias ja pelaa tällä hetkellä kolmatta kokonaista kautta ammattiurheilijana. Jääkiekkoilija on harkinnut siirtävänsä tulojaan urheilijarahastoon, muttei ole sitä tehnyt. Hänellä on runsas perintö, josta kilahtaa kuukauden välein 1 800 € hänen tililleen. Kaksi vuotta sitten hänen tulonsa olivat pienemmät, ja hän käytti perintöään arkitarpeisiin ja sijoitti indeksirahastoon sen, minkä pystyi. Tällä hetkellä hän siirtää välittömästi perintönsä tullessa tilille osan indeksirahastoon ja osan joko osakkeisiin tai kiinteistörahastoon. Hän tietää rahastoon sijoittamisen olevan inflaation takia järkevämpää kuin rahojen säästäminen pankkitilillä.

Miten ammattijääkiekkoilijat hallitsevat omaa talouttaan? Miten ammattijääkiekkoilijat käyttävät rahaa? Mitä he tietävät urheilijarahastosta? Mitä he tietävät urheilijanverotuksesta? Entä verovähennyksistä?

Näihin kysymyksiin haluan vastata tutkimuksessa. Opinnäytetyöni on tarkoitus avata kokonaisvaltaisesti jääkiekkoammattilaisten rahan käyttöä, verotusta, sijoittamista, säästämistä ja urheilijarahastoa.

1.1 Aiheen rajaus ja tutkimuskysymykset

Tavoitteeni on antaa nykyaikainen avaus siitä, kuinka hallinnassa ammattijääkiekkoilijoiden oma talouden hallinta on. Rajasin aiheen jääkiekkoilijaan ja rahaan. Yleisesti kerron rahasta, sen hallinnasta ja sen mahdollisuuksista. Aloitan oman talouden hallinnan perusteista ja avaun, mitä eroa säästämällä on sijoittamisen kanssa. Tutkimuksessa tulee ilmi jääkiekkoammattilaisten verotukselliset hyödyt. Urheilijarahastosta kerron Suomen ja Ruotsin osalta sekä avaun Suomen urheilijarahaston kaikki hyötykohdat lakimuutoksista alkaen.

Tutkimuksen keskittyessä jääkiekkoammattilaisten rahan käyttöön ja on syytä tietää jääkiekkoilijoista ja heidän ammatistaan. Kerron, kuinka jääkiekkoammattilainen määrittellään ja kuinka paljon heitä on Suomessa. Reliabiliteetin vuoksi on hyvä käydä läpi jääkiekkoammattilaisten tulotasoa Suomessa ja ulkomailla.

Kuinka jääkiekkoammattilaiset toteuttavat omaa sijoittamista ja säästämistään?

Miten jääkiekkoilijat hoitavat omaa verotustaan?

Miten ammattijääkiekkoilijat kokevat hallitsevansa omaa talouttaan?

Kuinka paljon he kiinnittävät huomiota verovähennyksiin?

Kuinka tärkeä urheilijarahasto oikeasti on?

Millaista jääkiekkoilijoiden sijoittaminen ja säästäminen on?

1.2 Tutkimusmenetelmä perusta

Opinnäytetyö toteutetaan kvantitatiivisella eli määrällisellä tutkimusmenetelmällä. Toteutan kyselyn Google Forms -ohjelmalla. Kysely tehdään anonyymisti, jokaisen henkilöllisyyttä ja yksityisyyttä kunnioittaen. Kysely lähetetään suomalaisille jääkiekkoammattilaisille, jotka pelaavat Suomessa tai ulkomailla amatikseen jääkiekkoa.

2 Talouden hallinta

Meillä jokaisella on oma rahaidentiteettimme eli käsitys siitä, minkälaisia me olemme rahan kanssa. Jos sinun identiteettisi on tuhlari, ei käytöksesi muutu ennen kuin muutut tuhlarista pois. Useimmat uskomukset, ajatukset ja elämän asenteet siirtyvät ihmiselle kotoa asti. Kuinka kotona esimerkiksi puhutaan rahasta? Kuinka rikkaista ihmisistä puhutaan tai miten köyhistä puhutaan? (Majasalmi 2012, 18–22)

Taloudellinen tasapaino ja turva saavutetaan, kun oma talous pidetään ylijäämäisenä. Sinun tarvitsee vain pitää huolta siitä, että kulutat vähemmän kuin ansaitset. Jos saat säästöön joka kuukausi 10 prosenttia bruttotuloistasi etkä elä velaksi toisesta päästä, näin matematiikka pitää huolen, että taloutesi pysyy kurissa. Kun rahaa on säästössä, voit alkaa sijoittamaan varojasi tuottavasti. (Majasalmi 2012, 108)

Kaikki alkaa säästämisestä, mutta lisää kierroksia saadaan sijoittamisella. Kolmas rahataito onkin kyky sijoittaa. Sijoittamisessa on tarkoitus saada rahat poikimaan eli saada säästetyt varat kasvamaan ja tuottamaan. Ansaitut tai säästetyt rahat, joita ihmiselle on kertynyt ovat resursseja, joilla voi luoda lisää rahaa.

Taloudelliseen tasapainoon pääseminen alkaa siitä, että alat uskoa voivasi vaikuttaa omaan taloudelliseen tilanteeseesi. Jos uskot, että et pysty vaikuttamaan tai et osaa hoitaa raha-asioitasi suhtaudut välinpitämättömästi. Tasapaino luodaan askel askeleelta. (Majasalmi 2012, 127–132)

Taloudellinen riippumattomuus on mahdollista saavuttaa, mutta ensin on saavutettava taloudellinen tasapaino ja turva. Taloudellinen riippumattomuus tarkoittaa sitä, että voit lopettaa työnteon ja elää haluamaasi elämää varallisuutesi tuotoilla. Tähän pystyy vain harva ihminen. Taloudellisen riippumattomuuden saavuttaminen vaatii enemmän taitoja ja nopeampia ideoita kuin turvan ja tasapainon luominen. Tavoite määräytyy sen mukaan, millaista elämää tavoittelet ja millaiseen elintasoon olet tyytyväinen. Taloudellisen riippumattomuuden saavuttamiseksi tarvitsemme useimmiten kyvyn käyttää vipuvoimaa eli ulkoista apua, joka siivittää meidät lähemmäs omia tavoitteitamme. (Majasalmi 175–178)

2.1 Sijoittaminen ja säästäminen

Mitä on sijoittaminen? Tässä kappaleessa käydään läpi sijoittamisen perusteita sekä nykyajan yleisimpiä sijoitusvaihtoehtoja. Sijoittaminen on prosessi, jossa sijoitus nostaa arvoa ja tuo voittoa sijoittajalle. Sijoittaminen toimii, kun ostat rahoitusinstrumenttia alhaisella hinnalla ja myyt korkeammalla hinnalla. Näin syntyy sijoitustuottoa. Isommassa perspektiivissä sijoittaminen voi olla ajan käyttämistä, oman elämäsi kehittämistä tai esimerkiksi kouluttautumista. (Napoletano 09.09.2020)

Sijoittaminen on käytännössä säästämisen jatke. Jos rahaa on vähän ylimääräistä, sen voi tuhjata, säästää tai sijoittaa. Säästämisessä on ongelma, jos raha makaa liian pitkään pankkitilillä, sen arvo laskee ja tapahtuu inflaatio. (Pörssisäätiö 2014) Säästämiselle ja sijoittamiselle on hyvä luoda alusta alkaen strategia. Rahan arvo laskee inflaatiossa pankkitilillä. Pörssissä voi hyvin tapahtua myös inflaatio. Tällöin on hyvä olla strategia, jossa on mietitty asian turvaamista muun muassa jalometalleihin sijoittamisella. (Majasalmi 2012, 141)

Miksi sitten säästää tai sijoittaa? Rahan säästäminen tai menoista tinkiminen tarkoittaa, että hankinnoista maksetaan mahdollisimman vähän tai ne jätetään kokonaan tekemättä. Hyvä idea voi olla erillisen säästötilin avaaminen, minne siirretään automaattisesti rahaa pois heräteostoksilta. Kuukausittainen rahastosäästäminen on loistava ja suosittu säästämismuoto. Monet rahastosäästäjät ei edes miellä olevansa sijoittajia, vaikka osakerahastoillaan ovat hakemassa tuottoa. Tulokset kertovat sijoittajan ja säästäjän merkittävimmän eron olevan riskinotto-kyky. OP-Pohjola-ryhmä kysyi 2/2010 sijoittajabarometrissä, miten suomalaiset kotitaloudet näkevät itsensä säästäjä-sijoittaja-akselilla. Vastaajista 89 prosenttia kertoi olevansa säästäjä ja vain 11 prosenttia koki olevansa sijoittaja. (Pesonen 2011, 12–13)

2.2 Asuminen – sijoittamista vai säästämistä?

Suomalaisissa omistaminen istuu yhä syvällä. Asunnon omistamisessa hyvää on se, että se on omistajan omaa varallisuutta. Omistamisessakin on silti riskinsä. Asunnon sijainti, muuttoliikenne ja remontit heiluttavat arvon stabiliteettia.

Omistusasuminen on usein hyvä tapa kerryttää varallisuutta. Lainaa lyhennetään, mutta erityisesti iso talo tai huoneisto sitoo huomattavan summan pääomaa. Vuokrana maksetut

rahat eivät kerrytä omaisuutta, joten erityisesti vuokralla-asujan on tärkeää turvata selustansa hankkimalla muuta tuottavaa varallisuutta esimerkiksi sijoittamalla. (Lehtipuu & Majasalmi 2018, 150)

Asuntoihin sijoittamalla tuottoa voidaan kerryttää vuokratulona ja arvonnousuna. Vuokratuloja alkaa tulla heti, kun olet laittanut kohteesi vuokralle. Arvonnousu realisoituu vasta konkreettisesti asunnonmyynnin vaiheessa. (Lehtipuu & Majasalmi 2018, 129)

2.2.1 Omistusasuminen

Omistusasumista on tuettu muun muassa asuntolainan korkovähennysoikeuden muodossa. Tämä tuskin on kuitenkaan syy omistusasumisen yleisyyteen. Omistusasumisen yleisyyteen pohjimmainen syy lienee sosiaalisessa statuksessa. Toinen syy lienee osoitteen valinta – halutaan asua tietyllä alueella tai oma työ velvoittaa asumaan tietyllä paikkakunnalla. On syy omistusasumiseen mikä tahansa on selvää se, että se luo ilmiöitä kuten sitoutumista paikkakunnalle. (Roininen 2018, 32)

Suomi on yleisesti tunnettu suurena omistusasumisen maana. Omistusasunnon omistajat eivät ole oikeutettuja hakemaan valtion asumistukea, joka on nostanut vuokra-asujien määrää Suomessa. Koronapandemia on suosinut omistusasumista enemmän kuin vuokra-asumista. Pankit ovat myöntäneet lyhennysvapaita, mutta vuokrat ovat pysyneet kiinteinä. (Kauppalehti 2021)

2.2.2 Vuokra-asuminen

Nuorten mieltymys lykätä ensiasunnon ostoa ja rennompi suhtautuminen omistusasumiseen yleisesti voi olla viisautta, jota vanhempi sukupolvi ei osaa nähdä. Vuokra-asunnossa asuvien osuus kasvaa jatkuvasti erityisesti pk-seudulla ja muissa kasvukeskuksissa. Silti Helsingissäkin vuokra-asunnoissa asuvien osuus on edelleen hieman alle puolet kaikista Suomessa asuvista ihmisistä. (Roininen 2018, 35)

Vuokralla asumiseen vaikuttaa myös asumistuet, joita omistusasunnon omistajan ei ole mahdollista saada. Asumistuki vaikuttaa vuokralla asumiseen eniten kalleimmilla alueilla. Asiantuntijat ovat spekuloineet, miksi asumistukea ylipäättänsä saa kalleimmilla alueilla. (Kauppalehti 2021)

Puhdasoppinen sijoitusteoria suosittelisi lähes jokaiselle suomalaiselle vuokra-asumista. Tähän perusteluna omaisuuden hajauttamisen logiikka, joka on portfolioteorian perusta. Teorian mukaan sijoitusten riskiä eli tuoton vaihtelua voi tehokkaasti pienentää ilman merkittävää odotettavissa olevaa tuottotason laskua hajauttamalla sijoitukset. (Roininen 2018, 29) Toki pitää ottaa myös huomioon asujien määrä ja käytännön tarpeet. Suuria neliömääriä on kallista hankkia, joten yhä useampi suomalainen on päätenyt vuokraamaan perheelle isomman kodin ja sijoittaa säästöjä tai asuntokaupoista kertyneitä varoja hankkimalla sen rinnalle pienemmän sijoitusasunnon. (Lehtipuu & Majasalmi 2018, 151)

2.2.3 Asuntosijoittaminen

Asuntoihin sijoittaminen vaatii paljon enemmän pääomaa kuin esimerkiksi indeksirahastoihin tai pörssiosakkeisiin sijoittaminen. Niitä on myös huomattavasti vaikeampi muuttaa rahaksi kuin pörssiosakkeita tai muita instrumentteja. Mitä kalliimpi ja isompi asunto on, sitä pienempi on usein asunnon vuokranantajan saama tuotto prosentti. (Lehtipuu & Majasalmi 2018, 151)

Monet ajattelevat, että kannattaa sijoittaa vain sen verran rahaa kuin on valmis menettämään. Jos teet sijoituksia velkarahalla, voi lopputulos mennä miinukselle eli saatat menettää enemmän pääomaa kuin olet sijoittanut. Sijoitusasunto ei aina ole välttämättä vuokrattu. Jos asunto on tyhjillään, rahaa ei tule, mutta kulut juoksevat normaalisti. Tällöin nämä täytyy kattaa muilla ansioilla.

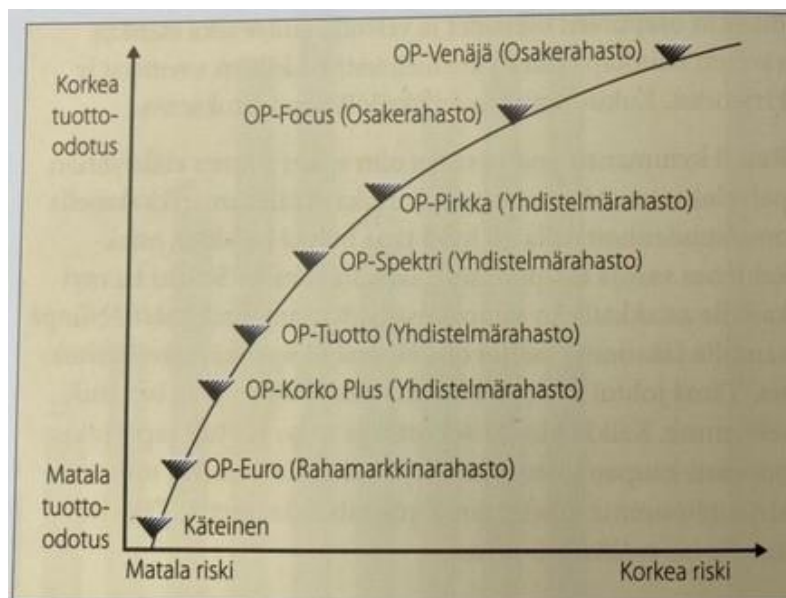
Vielä 2000-luvun alussa Suomen markkinoilla ei ollut yhtäkään piensijoittajille tarkoitettua asuntorahastoa. Nykyään niitä löytyy monia. Asuntorahastoon sijoittamalla riski hajautuu paremmin kuin yksittäiseen asuntoon sijoittamalla. Kohteiden vuokraus hoidetaan rahaston puolesta, joten tähän ei mene aikaa eikä vaivaa. Asuntorahastoissa et pysty vaikuttamaan kohdevalintaan etkä sijoitusstrategiaan.

Sijoitusasunnon ostaminen tai asuntorahasto eivät ole ainoita tapoja päästä kiinni asuntosijoittamiseen. Voit vuokrata omaa kotiasi, huonetta kodistasi tai kesämökkiä satunnaisesti tai lyhytaikaisesti. Erilaiset kodinvaihtosivustot kuten Airbnb tai Booking.com tarjoavat helpon ja vaivattoman rekisteröitymisen sivustolleen. Lyhytaikainen vuokra saattaa tuottaa selkeästi paremmin kuin perusvuokra, mikäli varausaste on ja pysyy korkeana. Kuten kiinteistöväilyksessä, kannattaa kohteiden esittelyihin ja visualisointiin panostaa. Vuokralaiset odottavat Airbnb kohteilta usein muutakin kuin pelkän avaimen luovutusta. (Lehtipuu & Majasalmi 2018, 131–134)

2.3 Rahastosijoittaminen

Sijoitusrahastojen avulla piensijoittaja pääsee jo pienellä pääomalla sijoittamisen ihmeelliseen maailmaan. Rahastoyhtiön tai omaisuudenhoitoyhtiön rahastonhoitaja hoitaa sijoittamisen ja varojen hallinnoinnin. Rahastoyhtiö sijoittaa varat rahaston sääntöjen mukaisesti useisiin sijoituskohteisiin. Rahastoyhtiö ei koskaan omista hoitamiaan rahastoja tai niissä olevaa omaisuutta, vaan varat kuuluvat yksiselitteisesti sijoittajille. Rahastojen etu on tiedonhaun helppous, rahastoista löytyy helposti tietoa ja niitä on kätevää vertailla esimerkiksi tuotto- tai riskiluvuilla. Rahastojen sijoituskohteiden valintaperiaatteet käyvät ilmi rahastoesitteestä- ja säännöistä. Rahastoyhtiö saa sijoittaa maksimissaan yhden kymmenesosan rahaston varoista kohteisiin, joilla ei käydä kauppaa julkisesti. (Puttonen & Repo 2011, 64) Niissä kerrotaan rahaston tuottotavoite, johdannaisten käyttö ja mahdollinen vertailuindeksi. Riski eli volatiliiteetti ja vastuullisuus näyttelevät isoa tekijää päätöksen teossa, kun sijoittajat tekevät päätöksiä. (Pesonen 2011, 113–115)

Miksi sijoittaa rahastoihin? Kaikkien rahastojen tuotot ja riskit perustuvat niiden tekemien sijoitusten tuottoihin eli korkoihin, osinkoihin sekä sijoituskohteiden arvonusuihin tai -laskuihin. Yksittäisten sijoituskohteiden riskien hajauttaminen on yksi rahaston tärkeimmistä ominaisuuksista. Rahastokaan ei poista arvopaperisijoittamiseen liittyvää markkina- eli kurssivaihteluiden riskiä. Rahastoissa tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä. Rahastoilla on yleensä vertailuindeksi, johon sen tuottoa ja riskejä verrataan. (Pesonen 2011, 115–118)

Kuva 1. Rahastojen tuotto-riski-kuvaaja. (Pesonen 2011, 116)

Rahastosijoittamisen etuja ovat muun muassa riskien hajautus, hyvä likviditeetti, asiantuntemus (asiantuntijat hoitavat rahastoa), säästöt kaupankäyntikuluissa, verottomuus, helpoahoitoisuus sekä monia muita. Sijoitusrahastolla tarkoitetaan osakkeista, korkoinstrumenteista tai muista arvopapereista koostuvaa salkkua, jonka omistavat siihen sijoittaneet yksityiset henkilöt, yritykset tai muut järjestöt. (Puttonen & Repo 2011, 30–36)

2.3.1 Korkorahastot

Korkorahastot on jaettu lyhyen- ja pitkän koron rahastoihin. Lyhyen koron rahastot eli rahamarkkinarahastot sijoittavat varansa rahamarkkinasijoituksiin. Esimerkiksi valtion, pankkien tai yritysten liikkeeseen laskemiin korkoinstrumentteihin, joiden laina-aika on enintään vuosi. Pitkän koron rahastot puolestaan sijoittavat varansa pääosin lainoihin, joiden juoksu-aika on yli vuoden. Pitkän koron rahastot sijoittavat joukkovelkakirjalainoihin, joita yritykset, valtio tai julkisyhteisöt ovat laskeneet liikkeelle. (Puttonen & Repo 2011, 65)

2.3.2 Osake- ja indeksirahastot

Osakerahastot sijoittavat varansa osakkeisiin. Osakerahastot voidaan jaotella monin tavoin esimerkiksi sijoituskohteiden maantieteellisen sijainnin, yhtiöiden toimialan tai yhtiöiden koon mukaan. (Pesonen 2011, 134) Yritykset voidaan jakaa arvo- ja kasvuyrityksiin sen mukaan, miten markkinat odottavat yritysten kasvattavan tulostaan. (Puttonen & Repo 2011, 67)

Osakerahastojen kohdalla puhutaan usein tyylistä. Se tarkoittaa rahaston valitsemaa linjaa, minkä tyyppisiin kohteisiin se voi sijoittaa. Maakohtaisten rahastojen lisäksi on tarjolla pelkästään pieniin tai suuriin yhtiöihin sijoitettavia rahastoja. Salkunhoitaja voi hakea osakerahastoonsa vain kasvuyhtiöitä, kun taas joku toinen saattaa hakea vain arvoyhtiöitä rahastoon. Rahasto voi erikoistua tietylle toimialalle, kuten metsäteollisuuteen, lääketeollisuuteen, biomekaniikkaan tai IT-alaan. Sijoituskohteiden valintaperusteet voivat olla eettisiä tai yhteiskuntavastuuta korostavia. (Pesonen 2011, 134–135)

Arvopapereiden poiminnassa on samat vaihtoehdot kuin varojen allokoinnissakin: voi tyytyä passiiviseen lähestymistapaan tai kokeilla taitojaan aktiivisella salkunhallinnalla. Passiivista salkunhallintaa on kahdenlaista, joko valitsee osakkeet salkkuunsa täysin satunnaisesti tai valitsee ne markkina-arvojen suhteessa, jolloin oma salkku näyttää samalta kuin markkinat keskimäärin. (Puttonen & Repo 2011, 69) Passiivisella sijoittamisella tarkoitetaan kuitenkin yleensä sijoittamista indeksirahastoon eli rahastoon, joka mahdollisimman tarkasti seuraa osake- ja korkoindexiä.

Indeksirahastoille ei tehdä aktiivista osakevalintaa, vaan indeksirahasto ostaa osakkeita samassa suhteessa painotetun indeksin kanssa. Indeksirahastot ostavat indeksiin kuuluvia osakkeita indeksin määräämällä painolla. Indeksirahastoissa on hyvin matalat kulut tai ne saattavat olla jopa kuluttomia, sillä aktiivista salkunhoitoa ei käytännössä ole. Passiivisuuden idea on saavuttaa pienin kuluin markkinoiden keskimääräinen tuotto markkinoiden keskimääräisellä riskillä. (Nordnet 2020) Indeksirahaston tuotto seuraa luonnollisesti hyvin tarkasti indeksin tuottoa. Tämä tarkoittaa salkunhoitajalta ajoittain paljonkin osakekauppojen tekemistä. (Pesonen 2011, 123)

2.3.3 Yhdistelmärahastot

Yhdistelmärahastot nimensäkin puolesta sijoittavat sekä osakkeisiin että korkoa tuottaviin kohteisiin, jolloin sijoitusten painopistettä voidaan vaihtaa markkinatilanteen mukaan. Korko- ja osakesijoitusten painoarvot voidaan määritellä prosentuaalisesti, esimerkiksi 65 prosenttia rahastopääomasta on osakkeita ja 40 prosenttia korkosijoituksia. (Puttonen & Repo 2011, 70)

Rahaston osakkeiden ja korkojen painoarvot voidaan jättää määrittelemättä, jolloin ne riippuvat markkinatilanteesta ja salkunhoitajasta. Rahasto voi täten sijoittaa kaikki varansa osakkeisiin tai korkoihin. Tämä tiedon tulee löytyä rahastoesitteestä. Yhdistelmärahastojen tuottotavoite määritellään yleensä prosenttiosuuksina sen sijoituspolitiikkaan sopivista korko- ja osakeindekseistä rahaston osake- ja korkopainotusten perusteella. (Pesonen 2011, 136)

2.4 Osakesijoittaminen

Osake on osuus yhtiöstä. Kun sijoittaja ostaa pörssi-yhtiön osakkeita, hänestä tulee yrityksen omistaja. Osakkeenomistajalla on oikeus yhtiön voittoihin eli osinkoihin. Jos yhtiöllä menee hyvin ja voittoa tulee se tarkoittaa usein osakkeen arvonnousua ja osinkoja. Kollikonkäntöpuolena, jos yhtiöllä menee heikosti, voi omistaja menettää rahansa osakekursin laskun takia. Pörssi on paikka, jossa yhtiön osakkeilla tehdään kauppaa. Osakkeita ostakseen sijoittaja tarvitsee arvo-osuustilin (AOT), jolle osakeomistukset merkitään.

Pitkällä aikavälillä osakesijoittaminen on historiallisesti tuottanut enemmän kuin muut sijoitusmuodot. Osakesijoitukset ovat historiassa antaneet suojaa inflaatiota vastaan eli niiden reaalityttö on ollut positiivinen. Piensijoittajan ei tarvitse olla jatkuvasti tietoinen osakkeidensa pörssikursseista. Riippuu toki aina sijoitusstrategiasta, jos haluat sijoittaa lyhy-

elle aikavälille ja haet tuottoa osakesalkkuusi nopeasti, kannattaa kursseja seurata aktiivisemmin. Kokenut sijoittaja ei myy lainkaan markkinaheilunnan vuoksi, jos omistetut yhtiöt ovat hyvässä kunnossa. (Pesonen 2011, 95–97)

Markkinariski tarkoittaa yleisen markkinatilanteen vaikutusta yksittäiseen osakkeeseen. Viiden eritoimialoilta hankitun osakkeen omistaminen laskee salkun yhtiökohtaista riskiä. Sijoittaessa euroalueen ulkopuolelle valuuttakurssiriski on otettava huomioon. Välttämiseen näitä riskejä on hyvä hajauttaa oman osakesalkun sisältö eritoimialoilta ja eri maihin. Ajallinen hajauttaminen esimerkiksi kvartaaliväleihin on hyvä ratkaisu, sillä aina on hyvä aika ostaa osakkeita.

Osakemarkkinoille on tyypillistä äkilliset ja ikävät tapahtumat, kuten esimerkiksi koronapandemia heilauttavat pörssikursseja globaalisti laskuun. Nousun koittaessa paremmassa kunnossa olevat yhtiöt ja markkinat toipuvat nopeammin.

Tyylikäs sijoittaja voi sijoittaa myös yhtiön koon mukaan. Jotkut hakevat pörssistä pienten yhtiöiden osakkeita, keskimääräistä nopeamman kasvun toivossa. Osa taas hankkii yhtiöitä, jotka maksavat korkeaa osinkoa osakekurssiin nähden. Osakkeita hankkiessa kannattaa perehtyä yhtiöihin ja heidän tulevaisuutensa näkyymiin. (Pesonen 2011, 97–98)

2.5 Varallisuudenhoitopalvelut

Varainhoito on suunnitelmallista työtä. Varainhoidossa varainhoitaja ottaa aina huomioon sijoittajan tavoitteet, riskinsietokyvyn, aikajänteen ja hajauttaminen määrittävät suunnitelman perustan. (Pomell 2017) Varainhoitoyritykset palvelevat usein sijoittajia, jotka sijoittavat ja omistavat suuria rahoja. Varainhoitajan tärkein tehtävä on loppupeleissä tarjota palveluita, joilla sijoittajan on mahdollista saavuttaa sijoitustavoitteensa. (Smart Asset 2020) Varallisuudenhoitopalvelut perustuvat aina asiakkaan henkilökohtaisiin tavoitteisiin, riskinottohaluun ja sijoitushorisonttiin. Palveluihin voi sijoitus- ja säästämistoiminnan lisäksi kuulua lakipalveluita, veroneuvontaa, luottokortteja, vakuutuksia, perintöasioiden selvittämistä tai esimerkiksi apua metsäpalstojen tai sijoitusasunnon hoidossa. (Pesonen 2011, 76)

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi (MiFID) tuli voimaan koko EU:n alueella marraskuussa 2007. Tavoitteena on parantaa sijoittajien suoja ja edistää markkinoiden toimivuutta. Käytännössä tämä merkitsee muun muassa sitä, että sijoituspalveluja tarjoavat yritykset ja pankit pyytävät asiakkailtaan aikaisempaa yksityiskohtaisempia tietoja taloudellisesta asemasta, tavoitteista ja sijoituskokemuksesta. (Pesonen 2011, 73–76) Sijoitusneu-

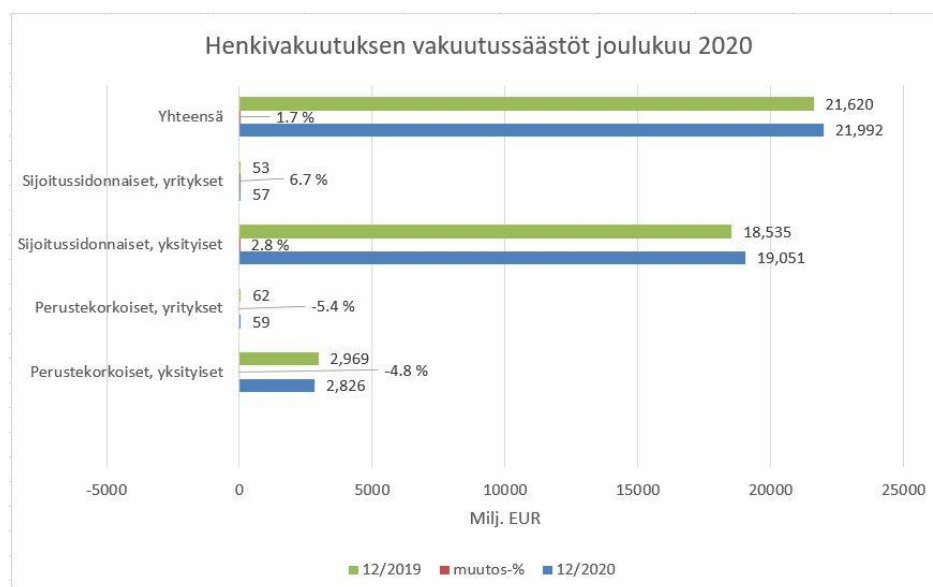
vonnassa yleisenä lähtökohtana on pidettävä, että asiakkaan sijoitussalkun riskien hallinnasta huolehditaan asianmukaisesti. (Turtiainen 2018, 409) Tietojen antaminen on tärkeää asiakkaan edun kannalta, jotta sijoituspalveluyritys pystyy arvioimaan, mitkä palvelut tai tuotteet soveltuvat asiakkaalle parhaiten.

Piensijoittajan kannattaa huomioida, että sijoitusneuvonta on toimilupa velvoitteen piirissä. Finanssivalvonnasta kerrotaan, että henkilökohtaista sijoitusneuvontaa saa harjoittaa ainoastaan toimiluvan saanut pankki, sijoituspalveluyritys, omaisuudenhoitoon toimiluvan saanut rahastoyhtiö tai näiden vastuulla toimiva asiamies. (Pesonen 2011, 73–76)

Asiakas tekee itse sijoituspäätöksensä ja vastaa itse sijoitustoiminnan taloudellisesta tuloksesta. Sijoitusneuvonnassa tapahtuvissa ristiriitatilanteissa asiakkaiden väitteet koskevat usein riskitasoltaan väärää neuvontaa, niiden kertoa jättämistä tai jonkin rahoitusvälineen riskitasoa tai huonoa tuottoa. (Turtiainen 2018, 408)

2.6 Sijoitusvakuutus

Sijoitusvakuutukset eli sijoitussidonnaiset henkivakuutukset ajavat vakuutussäästämistä sijoitustoiminnan alueelle, missä kilpailee osake-, korko- ja rahastosijoittamisen tuotteiden kanssa. Sijoitusvakuutuksen ideana on yksinkertaisesti se, että asiakas maksaa vakuutusyhtiölle vakuutusmaksuja, joita vakuutusyhtiö säilyttää asiakkaan lukuun. Vakuutusyhtiö palauttaa nämä sovittuna ajankohtana säästöille kertyneine tuottoineen.

Kuva 2. Henkivakuutuksen vakuutussäästöt. (Finanssiala 2021)

”Vakuutuksenottaja voi varsin pitkälti itse määrittää sen, miten hänen vakuutukseen maksamansa varat sijoitetaan. Vakuutusyhtiöt tarjoavat asiakkaan valittavaksi useita vaihtoehtoisia sijoituskohteita, kuten sijoitusrahastoja, koti- tai ulkomaisia osakkeita tai joukkovelkakirjalainoja.”

Vakuutuksessa on tietty henkilö vakuutettuna, ja säästöt palautetaan sovittuna ajankohdana vain, jos vakuutettu henkilö on elossa. Jos vakuutettu kuolee vakuutusaikana, säästöt jäävät vakuutusyhtiölle. (Turtiainen 2018, 133–134) Esimerkiksi, jos henkilö ottaa OP:lta säästösopimuksen eli kapitalisaatiosopimuksen, tarkoittaa se ettei vakuutus sopimus sisällä kuolintapausturvaa, jolloin vakuutuksenottajan kuoltua OP:n säästösopimus siirtyy sellaisenaan kuolinpesän haltuun. (OP 2021)

3 Jääkiekko ja raha

Ilman rahaa ei voi olla ammattimaista urheilua. Pelaajapalkkiot, urheilijoiden palkintorahat, pelaajien siirtosummat sekä sponsorisopimukset kiinnostavat mediaa ja suurta yleisöä. Ammattiuurheilijoita yleisesti arvioidaan maassamme olevan reilut tuhat ihmistä. Arvio perustuu urheilijoiden tapaturmavakuutusten lukumäärään, joten todellisuudessa näistäkin urheilijoista suurin osa on puoliammattilaisia. (Auvinen & Kuuluvainen 2017, 30)

3.1 Miten määritellä ammattijääkiekkoilija

Miten määritellä oletko ammattiuurheilija? Urheilun ja urheilijan käsitettä ei ole määritelty verolainsäädännössä. Yleisesti urheilu on kamppailua keskinäisestä paremmuudesta ennalta määrättyjen sääntöjen mukaisesti. Urheilulle on ominaista harjoittelu ja kilpailu. Verotuksen näkökulmasta urheilu voi olla joko harrastustoimintaa, tulonhankkimistoimintaa tai elinkeinotoimintaa. Verotuksen kannalta ei ole ratkaisevaa merkitystä, millä tasolla ja kuinka tavoitteellisesti urheilua harrastetaan. Lähtökohtaisesti kaikki urheilusta saatavat tulot ovat veronalaisia. Selvimmin työsuhteesta ja urheilijan palkasta on kyse tilanteissa, joissa joukkueurheilija sitoutuu pelaajasopimuksessa pelaamaan (eli osallistumaan peleihin ja harjoituksiin) vastiketta vastaan. (Vero 2021)

Ammattijääkiekkoilijalle maksetaan hänen suorituksistaan vastiketta. Vastiketta maksetaan työnantajan ja pelaajan tekemän sopimuksen mukaisesti. Jääkiekkoammattilaisen ammatti on työ siinä, missä lentäjän tai kirurgin ammatti. Eri maissa on omat jääkiekkopelaajayhdistykset, jotka valvovat, kehittävät ja selvittävät pelaajien ja seurojen välisiä konflikteja, valvoen aina pelaajan etua. (Legal-Dictionary 2021)

Suomessa urheili yhteensä 1132 ammattiuurheilijaa (vakuutettua ammattiuurheilijaa) vuonna 2018. Ammattiuurheilijoiden määrä on kasvanut 2010–luvulla 32 prosentilla. Luvut pohjautuvat Tapaturmavakuutuslaitosten liiton ylläpitämään rekisteriin, johon seurat ilmoittavat ne urheilijat, jotka ansaitsevat urheilemisella yli 11 190 euroa vuodessa. Reilusti yli puolet näistä urheilijoista on jääkiekkoilijoita.

Naisia ammattiuurheilijoiden joukossa on ainoastaan 22 urheilijaa, 1,6 % kokonaismäärästä. (KiHu 2018, TVK 2019) Vastineenaan määräysvallastaan ja urheilijan työpanoksesta urheiluseuran on maksettava työntekijälle palkkaa ja huolehdittava urheilijan sosiaaliturvasta. (Spolander 2009) Urheilijoiden tasa-arvo palkoissa ja sukupuolijakaumassa on noussut pinnalle myös kansanedustajien toimesta useaan otteeseen. (Yle 2018)

Suomessa ammattiuurheilua on selkeimmin miesten jääkiekko. Muiden lajien osalta ammattimaistuminen on vielä kesken. Jääkiekossa Liigaseurat pyörittävät nykyisellään jo yli 100 miljoonan liikevaihtoa, kun esimerkiksi Veikkausliigan seurojen yhteenlaskettu liikevaihto on noin 20 miljoonaa euroa. Muissa lajeissa liigaseurojen yhteenlasketut budjetit ovat reilusti alle 10 miljoonan euron luokkaa. (KiHu 2018)

Urheilulaji	2018*	2017*	2016	2015	2014
Jääkiekko	622	596	557	576	572
Jalkapallo	294	231	276	238	235
Koripallo	93	85	74	73	59
Pesäpallo	89	81	54	74	82
Lentopallo	33	40	40	33	30
Yksilölaji tai muu joukkuelaji	1	2	8	4	8
Yhteensä	1132	1035	1009	998	986

Taulukko 1. Vakuutetut ammattiuurheilijat lajeittain Suomessa v. 2014–2018. (TVK 2019)

Kuten (Taulukko 1) voi nähdä ammattiuurheilijoiden lukumäärä Suomessa koostuu pääasiassa jääkiekkoilijoista. ”Jotta urheilijoiden ammattimaistuminen, siirtyminen palkkatyöläiseksi, olisi laajassa mittakaavassa mahdollista, on kyseisen lajin myös kaupallistuttava ja ammattimaistuttava. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että laji kykenee hankkimaan tuloja pääosin harrastajakunnan ulkopuolelta” (KiHu 2018)

3.2 Verosuunnittelu

Verovelvolliset henkilöt pyrkivät usein – varsin luonnollisista syistä tavalla tai toisella minimoimaan verotustaan. Jos näitä keinoja voidaan pitää hyväksyttävänä tuloverolakien tarkoituksiin nähden, liikutaan verosuunnittelun alueella. Sen sijaan, jos keinoja on syytä pitää verolainsäädännön tarkoituksen vastaisina – vaikkakaan mitään lakia ei rikosoikeudellisesti olisi rikottu – liikutaan veron kiertämisen alueella. (Knuutinen 2012, 1)

Verosuunnittelulla tarkoitetaan käytännössä verojen minimointia, ainakin pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna. Näin ollen verosuunnittelu voi tarkoittaa tilanteesta riippuen joko verotustekijöiden huomioimista muiden päätökseen vaikuttavien tekijöiden joukossa tai verojen minimointia. Verosuunnittelussa on usein kyse tulon verotuksellisen näyttämisen lykkäämisestä. Tulon lykkääntyminen on yleensä mahdollista vain pääomatulojen, mutta ei juuri-

kaan ansiotulojen kohdalla. Henkilöverotuksen puolelta esimerkkinä voidaan mainita yksityinen eläkesäästäminen, jonka houkuttelevuutta on pyritty lisäämään verotuksen lykkääntymisellä. (Knuutinen 2012, 2–5)

Verovelvollinen henkilö on loppupeleissä itse aina vastuussa omasta verotuksestaan. Verovelvollinen voi realisointiperusteisessa järjestelmässä hyötyä verosuunnittelussaan oikeudestaan päättää toimistaan ja ajoittamisesta. (Knuutinen 2012, 164–165)

3.2.1 Verovähennykset

Jotta urheilusta syntynyt kulu voidaan katsoa vähennyskelpoiseksi, sen on aina liityttävä kiinteästi urheiluun tai lajiin, jossa urheilija kilpailee. Menojen vähennyskelpoisuus on tarvittaessa perusteltava luotettavalla selvityksellä. Menojen vähentäminen urheilijan verotuksessa edellyttää aina, että samoja menoja ei ole korvattu pelaajalle urheiluseuran toimesta.

” TVL 29 §:n mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää tuloistaan niiden hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot (luonnolliset vähennykset). Olennaista myös urheilijan menojen vähennyskelpoisuuden kannalta on se, onko menot suoritettu tulojen hankkimiseksi vai ei. Jos urheilua harjoitetaan pääasiassa muusta syystä kuin tulojen hankkimiseksi, pääosa menoista ei kohdistu tulojen hankkimiseen ja menot ovat lähtökohtaisesti vähennyskeltottomia elantomenoja.” (Vero 2021a)

Vähennyskelpoisia urheilijan menoja ovat oman lajin harjoitteluun tai kilpailuihin liittyvät kulut. Esimerkiksi jääkiekkoammattilainen voi hakea verovähennystä kauden ulkopuolella tapahtuvista fyysisen- ja henkisen puolen yksityisvalmennuksista. Jotta menot voidaan vähentää, on urheilijan tosiasiasa myös tullut maksaa menot itse. Oikeuskäytännön mukaan korvaukset lisäravinnosta ja -ravinteista ovat veronalaisia. (Vero 2021a)

Urheilijaa edustava agentti tai urheilumanageri toimii urheilijan asiamiehenä. Agentin päämiehenä ja toimeksiantajana toimii urheilija, jolloin agentin veloittaman korvauksen suorittaminen kuuluu urheilijan vastuulle. Urheilija voi myös vähentää agenttipalkkion verotuksessaan palkkatulon hankkimisesta aiheutuneena kuluna. (Vero 2021a)

3.2.2 Veronalaisia tuloja

Veronalaista tuloa on urheilijalle annettu palkka, palkkio tai muu palkkio ja hyvitys, mikäli niillä on saajan kädessä rahallista arvoa. Pokaalia ja siihen verrattavia tavanomaisia esinepalkintoja, joilla on vain lähinnä tunnearvoa, ei pidetä veronalaisena tulona. Palkkio voidaan suorittaa luontoisetuna (auto- tai asuntoetu), kuten monella Liiga -joukkueella on tapana tehdä. Urheilijan veronalaista tuloa on myös urheilusuorituksen ulkopuolelta tulevat tulot, kuten mainospalkkiot ja sponsoritulot. Urheilijan on saatava korvausta menetetyistä työajasta, kuten haastatteluista, yleisötilaisuuksista tai tuote-esittelyistä, sillä tämä urheilijan ansiotuloa. (Verohallinto 2012, 264)

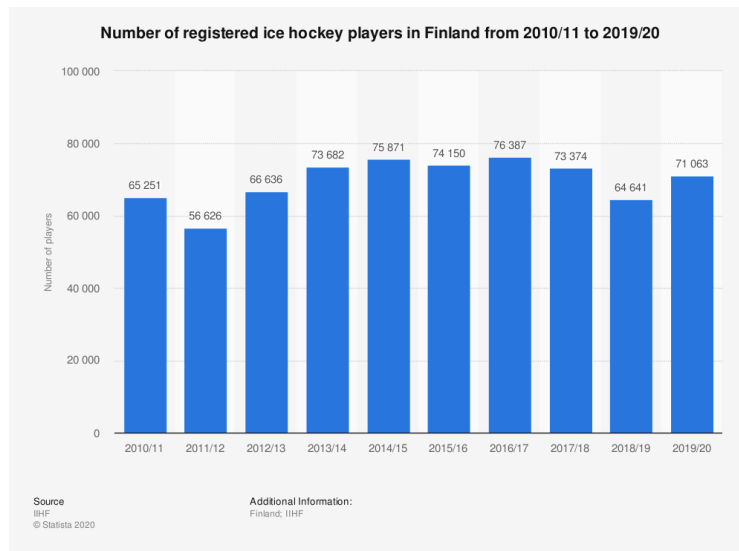
3.2.3 Urheilun tuloverotus kansainvälisissä tilanteissa

Urheilijoiden kansainvälisten tilanteiden verotusta koskevat erityissäännökset perustuvat verosopimusten määräyksiin. Suomen tuloverotuksessa on kaksi eri verovelvollisuuden lajia: yleinen ja rajoitettu verovelvollisuus.

Yleisesti verovelvollisena pidetään kyseisenä verovuotena Suomessa asunutta henkilöä. Suomen kansalaisia pidetään maastamuuttotilanteessa Suomessa asuvina ja yleisesti verovelvollisina vielä poismuuttovuoden jälkeen kolmen seuraavan vuoden ajan. Rajoitetusti verovelvollisia ovat ne kaikki, jotka eivät ole yleisesti verovelvollisia. Jos henkilö ei asu Suomessa eikä jatkuvasti oleskele täällä yli kuuden kuukauden ajan, hän on rajoitetusti verovelvollinen. ”Rajoitetusti verovelvollinen urheilija on velvollinen suorittamaan Suomeen veroa vain Suomesta saamistaan tuloistaan (TVL 9 § 1 momentin 2 kohta).” (Vero 2021b)

3.3 Jääkiekkoilijan työura

Suomessa vakuutettuja jääkiekkoammattilaisia oli 2018 vuoden aikana 622, mutta kaikista ei kuitenkaan tule jääkiekkoammattilaisia, kuten alla olevasta taulukosta voi huomata (Taulukko 2). Vuonna 2018 vakuutettuja ammattijääkiekkoilijoita oli 0,9 % kaikista Suomen rekisteröidyistä jääkiekkoilijoista.

Taulukko 2. Suomessa rekisteröidyt jääkiekkoilijat 2010/11 ja 2019/20 kausilta. (Statista 2020)

Kaikkien jääkiekkoilijoiden unelma on pelata edes yksi peli NHL:ssä. Keskimääräinen NHL jääkiekkoilija pelaa NHL:ssä keskimääräisesti 4,5 vuotta. Noin 25 prosenttia NHL:n kärkipelaajista pelaa keskimääräisesti 12 vuotta ja 75 prosenttia on keskimääräisiä NHL jääkiekkoilijoita, joiden uran pituus keskimääräisesti on 2 vuotta. (Jones, W 2021)

3.4 Jääkiekko ja raha Euroopassa

Kun Suomessa julkaistaan verotiedot marraskuussa ei jääkiekkoilijatkkaan säästy iltapäivälehtien kynämusteelta. Jääkiekkoilijoiden verotiedot kiinnostavat ihmisiä, mutta todelliset tienestit voivat olla kaukana todellisuudesta. Pelaaja voi laittaa urheilijarahastoon tuloistaan 50 prosenttia tai maksimissaan 200 000 euroa. Suomen jääkiekkoilijat ry:n pelaajajyhdistyksen entinen toiminnanjohtaja Jarmo Saarela sanoi vuonna 2018 tehdyssä haastattelussa, että verotiedoissa hämäänyttä pelaajien edellisen kauden tulot, jos he ovat pelanneet esimerkiksi Ruotsissa 30.4 asti. Suomessa on silloin tullut vain kahdeksan kuukauden palkka. Pelaajien sopimuskaudet alkavat perinteisesti 1. toukokuuta ja päättyy seuraavan vuoden huhtikuun lopussa.

Kaudella 2017–18 Liigassa 117 pelaajaa tienasi yli 100 000 euroa. Kyseinen tieto perustuu Saarelan mukaan vakuutusyhtiöltä saatuun tietoon. Agenttipalkkio on Liigassa keskimäärin noin viisi prosenttia. Keskimääräinen palkka vuonna 2019 Liigassa oli noin 63 000 euroa ja mediaanipalkka 47 000 euroa (kyseisistä palkoista ei näy pelaajien urheilijarahastoon

siirtämät ansiotulot). Kaikkien pelaajien palkkatiedot eivät myöskään ole saatavilla. (Iltalehti 2018, Iltalehti 2020)

Ruotsin pääsarjassa SHL:ssa pelaavien keskinkertaisten pelaajien keskiarvopalkat ovat kuukaudessa 75 000 ja 90 000 Ruotsin kruunun välissä, kuitenkin SHL:n huippupelaajat ansaitsevat vielä tätäkin enemmän. Ruotsin pelaajayhdistyksen mukaan he voivat ansaita kolme tai neljä kertaa enemmän. Ruotsin verotiedoissa näkyy samalla tavalla kuin Suomessa vain verotettavat ansiotulot. Ruotsin urheilijarahastossa ei ole vuosittaista talletus ylärajaa. HockeyAllsvenskan eli Ruotsin jääkiekon toiseksi korkeimmalla sarjatasolla parhaat seurat pystyvät tarjoamaan pelaajilleen kuukaudessa 40 000 ja 60 000 Ruotsin kruunua, silti keskiarvopalkka sarjassa on 15 000 Ruotsin kruunua kuukaudessa. (Sico 2021, Sportbladet 2020)

Sveitsin pääsarjassa eli National Leaguessa (NL) keskiarvopalkka 524 henkilöä työllistävässä liigassa on 215 000 Sveitsin Frangia vuodessa. Keskiarvoon vaikuttaa paljon ulkomaalaiset pelaajat ja heidän palkkansa. Sveitsissä on noussut erilaisia mielipiteitä mahdollisen ulkomaalaispelaajien rajoituksen nostosta. Tällä hetkellä joukkueiden kokoonpanossa saa olla 4 ulkomaalaista pelaajaa. Osa seuroista haluaisi nostaa ulkomaalaisten rajaa, mutta tämä laskisi sveitsiläispelaajien palkkoja sekä mahdollisuuksia murtautua merkittäviin rooleihin joukkueissa. (Swiss Hockey News 2020a, Swiss Hockey News 2020b)

EY:n raportista selviää, että kausi 2019–2020 olisi ollut Liiga-seuroille taloudellisesti vahva ilman koronapandemian vuoksi keskeytynyttä Liiga-kautta. EY:n arvion mukaan Liigan keskeyttäminen toi seuroille noin 15 miljoonan euron tulonmenetyksen. Seurat ennakoivat alustavissa budjeteissaan kauden 2020–2021 tulojen putoavan noin 10 miljoonaa euroa, jos kausi pystytään viemään normaalisti läpi. Liiga-seurojen kauden 2020–2021 budjeteista voi huomata, että pelkästään lipputulojen menetykset nousivat ennen kautta yli 20 miljoonaan euroon. (EY 2020)

Liigassa pelaajat ovat joutuneet tinkimään palkoistaan, osa lomautusten ja osa palkkaleikkausten kautta. Liiga-seura SaiPan toimitusjohtaja Jussi Markkasen mukaan koronapandemialla on vaikutus palkkoihin ainakin lyhyellä perspektiivillä.

– Palkat laskevat nyt kertarykäyksellä kaksinumeroisen prosenttisumman verran. Uskon, että tähdille maksetaan jatkossakin tuntuvasti, mutta sitten on paljon pelaajia, joilla palkka putoaa 50 prosentilla. Osa ei tähän tyydy, ja siksi monia pelaajia jää myös työttömäksi, Markkanen summaa. (Iltasanomat 2021)

Markkanen ei usko, että Liiga kestäisi ammattilaissarjana yhtä haastavaa kautta kuin 2020–2021 uudestaan. Toki hän muistuttaa, ettei valtionkaan talous jaksaa samaa pitkään. Markkanen näkee pandemian tuoneen positiivisiakin näkökulmia; kuten logiikkaa siitä, mitä erikokoiset seurat pystyvät hankkimaan. (Iltasanomat 2021)

3.5 Jääkiekko ja raha Pohjois-Amerikassa

NHL eli National Hockey League on kovatasoisin jääkiekon ammattilaissarja, jossa maksetaan myös kovatasoisinta palkkaa. NHL:n ja pelaajayhdistys NHLPA:n välinen työehtosopimus CBA (Collective Bargaining Agreement) määrittää kaiken toiminnan NHL:n työsuhteissa. NHL-kauden 2020–2021 kovapalkkaisin pelaaja on Auston Matthews tienaten 15,9 miljoonaa dollaria bruttopalkkaa. Kovapalkkaisin suomalainen tällä kaudella NHL:ssä oli Mikko Rantanen 12 miljoonalla dollarilla.

Miten asiat toimivat teoriassa NHL:ssä? Pelaaja on allekirjoittanut seuran kanssa 10 miljoonan dollarin sopimuksen, mutta se ei kuitenkaan automaattisesti tuo hänelle 10 miljoonan dollarin tuloja. Sopimus tarkoittaa, että pelaajalle kuuluu 10 miljoonaa dollaria vastaava prosenttiosuus NHL:n tuloista sen jälkeen, kun tulos on jaettu omistajien ja pelaajien kesken suhteessa 50–50. Tätä kutsutaan escrow-maksuksi. Escrow-maksu peritään palkasta ikään kuin vakuudeksi. Nyt koronapandemian takia runkosarjaa pelataan normaalin 82 pelin sijasta 56 peliä. NHL ja NHLPA ovat tästä syystä sopineet, että pelaajat saavat vain 72 prosenttia sopimukseen kirjatusta palkasta. Näin ollen 10 miljoonan dollarin palkasta jää 7,2 miljoonaa jäljelle. Tästä lähtee vielä NHLPA:n ja NHL:n erikseen määrittelemä escrow-prosentti. Tällä hetkellä escrow-maksu on 20 prosenttia. Kun se vähennetään 7,2 miljoonasta, jää jäljelle enää vain 5,76 miljoonaa. Syksyllä NHL ja NHLPA sopivat, että pelaajat jättävät 10 prosenttia palkastaan ottamatta ja antavat summan omistajille lainaksi, joka on maksettava takaisin seuraavan kolmen vuoden aikana. Jäljellä on enää 5,184 dollaria.

Tämän jälkeen vasta iskee verottaja. USA:n osavaltioissa ja Kanadan provinseissa on käytössä erilaisia verolakeja, joista määräytyy tuloveroprosentti. Esimerkiksi Kaliforniassa joutuu maksamaan 49,14 prosenttia tuloveroa 5,184 miljoonan dollarin tuloista. 10 miljoonan dollarin sopimussummasta on täten jäljellä enää 2,64 miljoonaa dollaria. Tämän jälkeen viimeinen siivu menee vielä agenttipalkkioon. Yleisimmin agenttipalkkio on 3 prosenttia eli kokonaisuudessaan 10 miljoonasta dollarista pelaajalla jää 2,56 miljoonaa dollaria käteen. (Iltalehti 2021, NHL 2018)

3.6 Urheilijarahasto

Suomessa rahastoidea syntyi Suomen urheiluliitto ry:n yhteyteen vuonna 1984. Rahastoa on hyödynnetty alkujaan pääasiassa yksilölajeissa kuten hiihdossa ja yleisurheilussa. (HE 278/1998) Ammattuurheilijasäätiön urheilijarahasto toimii urheilijarahastona, johon ammattuurheilijat voivat lainsäädännön sallimalla tavalla rahastoida urheilemisella ansaitsemiaan varojaan. Rahaston tarkoituksena on edistää sopeutumista urheilu-uran jälkeiseen elämään hallinnoimalla ammattuurheilijoiden rahastoimia tuloverolain 116 a §:ssä tarkoitettuja tuloja.

Urheilija voi siirtää urheilemisesta saatuja tulojaan verotta urheilijarahastoon tuloverolaissa säädetyin ehdoin. Jokainen yli 9 600 euroa vuodessa urheilemisella tienaa voi siirtää rahastoon verovapaasti 50 prosenttia vuosittain urheilemisestä saamastaan tulosta. (Helsinki Capital Partners 2021) Tuloverolaissa ei ole kuitenkaan määräyksiä, jonka mukaan urheilijarahastoa käyttävän urheilijan tulisi olla Suomessa yleisesti verovelvollinen.

Suomessa vielä vuonna 2020 sai rahastoida urheilijarahastoon 50 % bruttotuloista tai maksimissaan 100 000 euroa. Urheilija sai nostaa rahastosta varojaan enintään 10 vuoden aikana. (Demokraatti 2018) Vuodelle 2021 Valtiovarainvaliokunnan tekemän muutoksen myötä urheilijat saavat rahastoida edelleen enintään 50 %, mutta enimmäismäärä on nykyään 200 000 € vuodessa. (Valtiovarainvaliokunta 2020, 9)

Muutos päätettiin tehdä myös rahastoitujen varojen nostamiseen. Nyt urheilija saa nostaa varojaan pois rahastosta välittömästi urheilu-uran päättymisen jälkeen ja enintään 15 vuoden aikana. (TVL 116 c §) Urheilu-ura katsotaan päättyneeksi, jos urheilutulo jää kahtena peräkkäisenä vuotena alle 9 600 euron, eikä urheilija näytä urheilijarahastolle jatkavansa urheilu-uraansa. Urheilu-ura voi päättyä vammautumisen vuoksi tai urheilija voi itse ilmoittaa uransa päättyneen. (Vero 2021a)

”Urheilijan on mahdollista rahastoida myös ulkomailla ansaitsemansa tulot urheilija- tai valmennusrahastoon.” (Vero 2021b)

Kansainvälisissä tilanteissa rahastoitavaa tuloa ja sen nostamista koskevat samat tuloverolain säädökset kuin kotimaisissakin tilanteissa. Urheilusta saatu tulo, jota urheilija ei siirrä ulkomailta urheilijarahastoon on Suomessa veronalaista. (Vero 2021b)

Ruotsissa urheilijarahasto on toiminut jo pidemmän aikaa urheilijan taloudellisen turvan takaajana. Ruotsin rahastointijärjestelmä perustettiin vuonna 1983 yhden jääkiekkoseuran aloitteesta. Tavoitteena oli pakottaa pelaajat säästämään rahaa tulevaisuuteen, sillä oli huomattu, että urheilijoilla vei ainakin viisi vuotta saavuttaa sama tulotaso kuin urheiluran aikana. Ruotsissa sijoituksille ei ole asetettu vuosittaista ylärajaa. Varojen lyhyin nostoaika rahastosta on viisi vuotta. Urheilija voi itse päättää milloin nostoaika alkaa ja nostetaanko rahat viiden vuoden aikana vai pidempänä ajanjaksona. Nostojalle ei ole takarajaa, jolloin rahat kuuluisi nostaa. (HE 278/1998) Ulkomaiset urheilijarahastot voivat olla luonteeltaan kuten suomalaiset urheilijarahastot ja perustua urheilutulon jaksottamiseen uran jälkeiseen aikaan. Kuten Ruotsin urheilijarahasto, se toimii järjestelyiltään, kuten vapaaehtoinen eläkesäästäminen tai pitkäaikaissäästäminen.

Suomessa yleisesti verovelvollinen urheilija voi siirtää Ruotsin sekä muiden maiden urheilijarahastoon ansaitsemiaan tuloja, mutta tuloja voi siirtää verovapaasti vain Suomen valtiovarainministeriön nimeämään urheilijarahastoon. Jos urheilijan rahastoon siirtämä tulo on lähdeverotettu jo toisessa valtiossa, Suomi poistaa kaksinkertaisen verotuksen. Urheilijan myöhemmin Ruotsin tai muusta ulkomaisesta urheilijarahastosta nostamat tulot ovat yleisesti verovelvolliselle veronalaista tuloa Suomessa. Jos urheilijan rahastoon sijoittamat tulot on verotettu jo ansaintahetkellä, katsotaan rahastosta nostetut tulot veronalaiseksi vain siltä osin, kuin niitä ei ole aiemmin verotettu Suomessa. (Vero 2021b)

3.7 Varainhoito ja jääkiekko

Varainhoitopalveluiden yksilöiminen urheilijoille on yleistynyt merkittävästi urheilussa. Esimerkiksi Obsido Oy:n sisällä on Obsido Sports -yksikkö, joka on erikoistunut ammattiurheilijoiden yksilölliseen varainhoitoon, jossa huomioidaan kokonaisvaltaisesti heidän uran aikaiseen ja sen jälkeisen taloudellisen tilan suunnitteluun. Obsido Oy:n varallisuudenhoito perustuu ”perustuu systemaattisesti tasapainotettuun, läpinäkyvään ja kustannustehokkaaseen ”maalaisjärkivarainhoitoon”, joka toteutetaan ydin-satelliittistrategiana”. (Obsido 2021)

Obsido sekä heidän kilpailijansa Helsinki Capital Partners tarjoavat urheilijoille mahdollisuuden sijoittaa varojensa urheilijarahastoon. Yritykset auttavat urheilijoita varojensa hallinnoinnissa, sijoittamisessa ja ratkaisuisissa. Tarkoituksena on, ettei urheilijan tarvitse itse seurata markkinoita, jos siihen ei ole aikaa tai kykyä. HCP eli Helsinki Capital Partners tarjoaa avaimet käteen periaatteella urheilijoille asiantuntevat salkunhoitajat palvelevat urheilijaa heidän välisensä sopimuksen mukaisesti. (HCP 2021)

HCP Nettorahastoon voi rahastoida jokainen urheilija riippumatta asuinmaasta (pois luki-P-Amerikka), jossa ammatikseen urheilee. Useissa Euroopan maissa joukkueurheilijoiden palkat maksetaan nettona, jolloin seura hoitaa veronmaksun. Vaihtoehtoisesti pelaaja maksaa itse verot lainmukaiseen asuinmaahansa. HCP Nettorahasto on urheilijalle luonnollinen vaihtoehto. Sen sisällä on mahdollista harjoittaa sijoitustoimintaa tavalliseen tapaan HCP:n rahastoihin sekä muun muassa toteuttaa täysin kulutonta valuutanvaihtoa. Kuten Suomessa urheilevien urheilijoiden Urheilijarahastossa, vastaavaa vuotuista sijoitusrajaa ei HCP:n nettorahastossa ole. (HCP 2021)

4 Kyselytutkimus

Tässä luvussa kerrotaan, miten tämä opinnäytetyön tutkimusosuus ja aineiston keruu toteutettiin. Luvussa käy ilmi valittu tutkimusmenetelmä, kerrotaan aineiston keruutavasta, analysoinnista sekä esitellään tutkimuksen kohderyhmä ja kyselytutkimuksen runko. Tutkimusmenetelmä ja -suunnitelma käydään perustelujen kera seuraavissa kappaleissa läpi.

4.1 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus on tutkimustapa, jolla pyritään vastaamaan kysymyksiin ”mikä?”, ”missä?”, ”kuinka usein?” tai ”kuinka paljon?”. Tutkimusaineistot ovat usein suuria ja ilmiöitä kuvataan numeerisesti. Empiirisen osan tavoitteena on kerätä mahdollisimman relevanttia tietoa ammattijääkiekkoilijoiden taloudellisista tottumuksista, tietotaidosta ja otosten eroavaisuuksista. Tästä syystä kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä on oikea ratkaisu lopputuloksen kannalta, sillä täten tuloksia kuvataan numeerisesti. Otoksen tuloksia on loogista havainnollistaa esimerkiksi prosenttitaulukoiden, kuvioiden ja diagrammien avulla. (Holopainen & Pulkkinen 2013. 21–60)

Tutkimusmenetelmää voi myös kutsua ns. Survey-tutkimukseksi. Survey-tutkimus on suunnitelmallinen kysely- tai haastattelututkimus, joka pohjautuu tutkimusaineiston keräämiseen kyselylomakkeella. Kerätty tieto voidaan analysoida monilla eri menetelmillä. (Holopainen & Pulkkinen 2013. 21–29)

Tilastollisten menetelmien tarkoituksena on kuvata numeerisia aineistoja esimerkiksi erilaisten jakaumien, kuvioiden ja tunnuslukujen avulla sekä testata asetettuja tilastollisia hypoteeseja. Tilastotieteen avulla voidaan selittää ja ennustaa erilaisia ilmiöitä. Tilastollisten olettamuksien testauksessa arvioidaan, kuinka luotettavasti otoksessa havaitut todet, esimerkiksi ryhmien väliset erot, voidaan yleistää koko perusjoukkoon. (Lapin AMK 2021)

4.2 Tutkimusaineiston keruu

Tutkimusaineisto kerättiin internetin välityksellä suoritetussa kyselytutkimuksessa eli niin sanotun survey-tutkimuksen avulla. Survey-tutkimus on suunnitelmallinen kysely- tai haastattelututkimus, joka perustuu tutkimusaineiston keräämiseen huolellisesti jäsenllylle lomakkeelle. Kerätty tutkimusdata voidaan analysoida useilla eri menetelmillä kuten

esimerkiksi tunnusluvuilla tai todennäköisyyslaskelmilla. Tämä on Survey-kyselyn suurimpia etuja. Survey-kyselyllä saadaan kerättyä laajasti dataa, jonka voi muuttaa nopeasti tietokoneella tilastoiksi ja kuvioiksi. (Holopainen & Pulkkinen 2013. 20–21)

Tavoitteeni oli saada mahdollisimman monelta ammattijääkiekkoilijalta vastaus. Kyselyn ajankohta asetui valitettavasti ammattijääkiekkoilijoiden kaikista kiireisimpään ajankohtaan, eli kevään ratkaisupelien aikaan. Kunnioitin perusjoukon eli kyselyn vastaajien aikataulua ja pyrin tekemään kyselystä mahdollisimman vaivattoman ja nopean vastattavan. Kysely toteutettiin ehdottomalla luottamuksella, jääkiekkoilijoiden anonymiteettiä suojellen. Lähetän opinnäytetyön kaikille halukkaille sen valmistuttua.

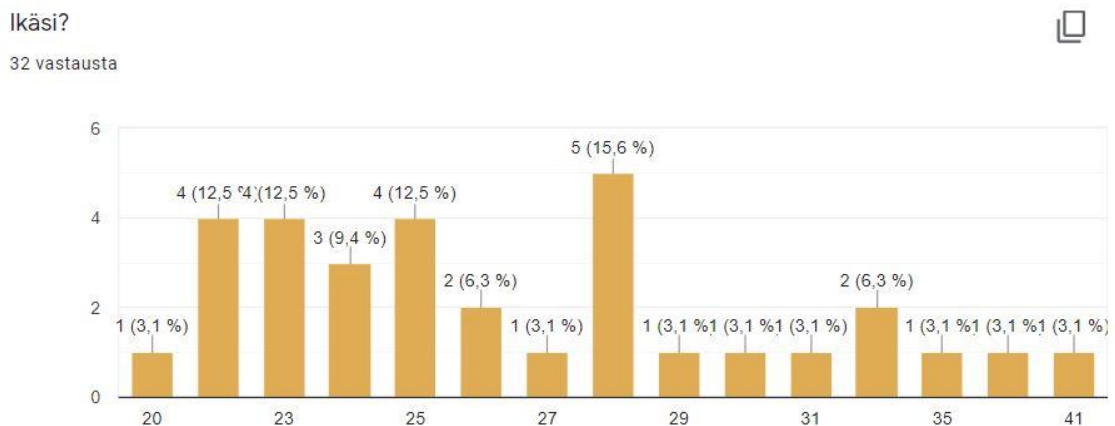
Kyselyn pituus oli tärkeä huomioida. Tästä syystä kysymyspatteriston huolellinen ja harkitseva ote näyttelee pääroolia. Suurin osa kysymyksistä on monimuotokysymyksiä, jolloin vastausvaihtoehdot ovat kaikille samat Likertin asteikon mukaisesti. Monimuotokysymykset ovat perusjoukolle sekä kyselynlaatijalle vaivattomia. Monivalintakysymykset säästävät huomattavasti perusjoukon aikaa ja vaivaa, jos vertailukohteenä on avoimetkysymykset. Kyselyn laatijalle monivalintakysymysten tulkitseminen ja vertailukelpoisuus on huomattavasti helpompaa verrattaessa avoimiin kysymyksiin.

Keräsin tutkimusaineiston Googlen Forms -kysely työkaluohjelmalla. Forms on helppokäyttöinen ohjelma perusjoukolle sekä laatijalle. Tutkimusaineiston hankinta ja kerääminen sijoittui ajalle 1-30.4.2021. Kuten mainitsin, ajankohta oli kaikista haasteellisimmin ammattijääkiekkoilijoille. Pelaajayhdistys oli juuri samoihin aikoihin lähettänyt omia kyselyitään pelaajille. Tästä syystä aikataulumme heidän kanssaan ei kohdannut ja lähetin kyselyä eteenpäin omien kontaktieni kautta. Tavoitteeni oli saada 30–40 jääkiekkoammattilaisen perusjoukko kasaan, jossa olisi erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Kysely lähetettiin noin 95 jääkiekkoammattilaiselle. Lopulta sain kasaan 32 henkilön perusjoukon. Vastausprosentiksi kehkeytyi 34. Mitä suurempi perusjoukko on, sitä luotettavampi tutkimus on.

5 Tulokset

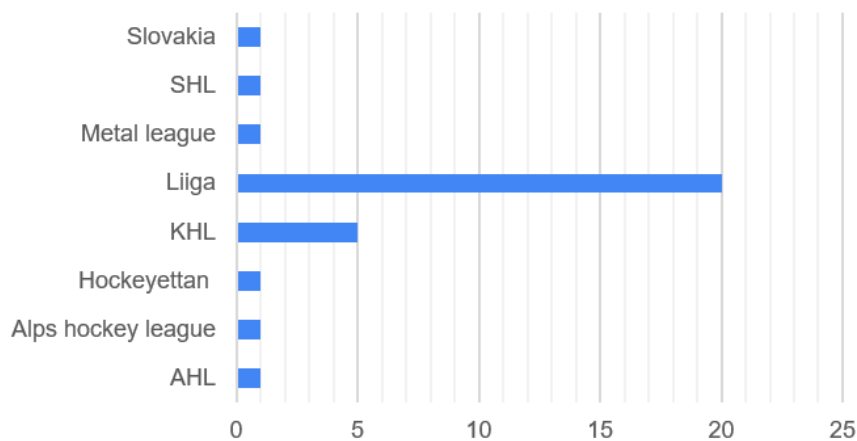
Käyn nyt läpi opinnäytetyöni tutkimuksen tuloksia, jotka Google Forms -kyselyohjelman avulla sain kasaan. Kyselyn tuloksia analysoin Excel -ohjelmalla tekemilläni kuvioilla, kaavioilla ja taulukoilla. Käytän myös hyväksi Google Forms:n valmiita analysointi taulukoita apuna. Halusin saada neljän ensimmäisen kysymyksen avulla tutustua perusjoukkoon ja päästä sisälle siitä millaisista lähtökohdista he lähtevät vastaamaan itse kyselyyn. Ikä-, sarjataso-, urheilutulot- ja jääkiekkoammattilaisuran tämänhetkinen pituus antavat itselle ensivaikutelman jääkiekkoilijan taustoista.

5.1 Perustietoja

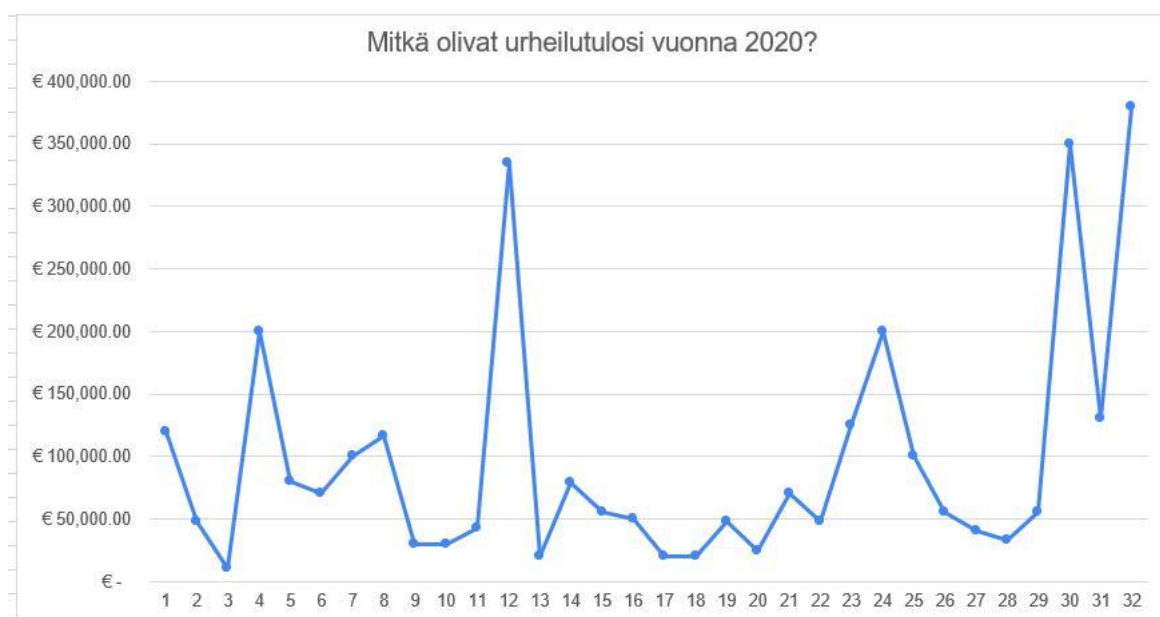
Kuva 1. Perusjoukon ikäjakauma

Perusjoukon ikäjakaumasta voi iloiseksi yllätykseksi sanoa sen tukevan tutkimuksen luotettavuutta laajan ikähaitarin johdosta. Suurin osa vastaajista oli 28-vuotiaita eli 15,6 % vastaajista. Perusjoukon mediaani-ikä oli 25,5 vuotta ja keskiarvoikä 26,9 vuotta. Perusjoukon nuorin vastaaja oli vasta 20-vuotias ja vanhin vastaaja jo 41-vuotias.

Kuva 2. Perusjoukon liigat

Perusjoukon vastanneiden ammattisarjat jakautuivat Liigaa ja KHL lukuunottamatta tasaisesti. Liiga-pelaajia perusjoukosta oli 62,5 % ja KHL-pelaajia 18,8 %. Tein tutkimuskyselyn suomeksi, joka selittää paljon sitä, miksi suurin vastausprosentti tulee Liigasta. Liigassa pelaa eniten suomalaisia ammattijääkiekkoilijoita. Kyselyn vastanneista 20 pelasi Liigassa ja 6 Kontinental Hockey Leaguessa eli KHL:ssa.

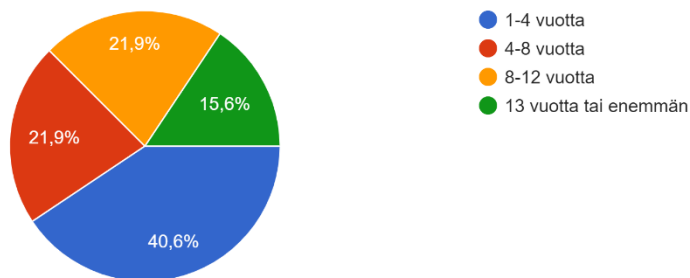

Kuva 3. Perusjoukon urheilutulot vuonna 2020.

Perusjoukon vuonna 2020 tienaatut keskiarvo ansiotulot olivat 96 382 euroa ja mediaani ansiotulot 55 000 euroa. Perusjoukon parhaiten tienaa vastaaja oli 33-vuotias KHL-ammattilainen. Keskiarvopalkkaa nostaa ylöspäin kolmen KHL-pelaajan n. 300 000 € vuosiansiot. Perusjoukon mediaanipalkka on erittäin lähellä Liigan (47 000 €) mediaanipalkkaa.

Kuinka monta vuotta olet pelannut jääkiekkoa ammatiksesi?

32 vastausta

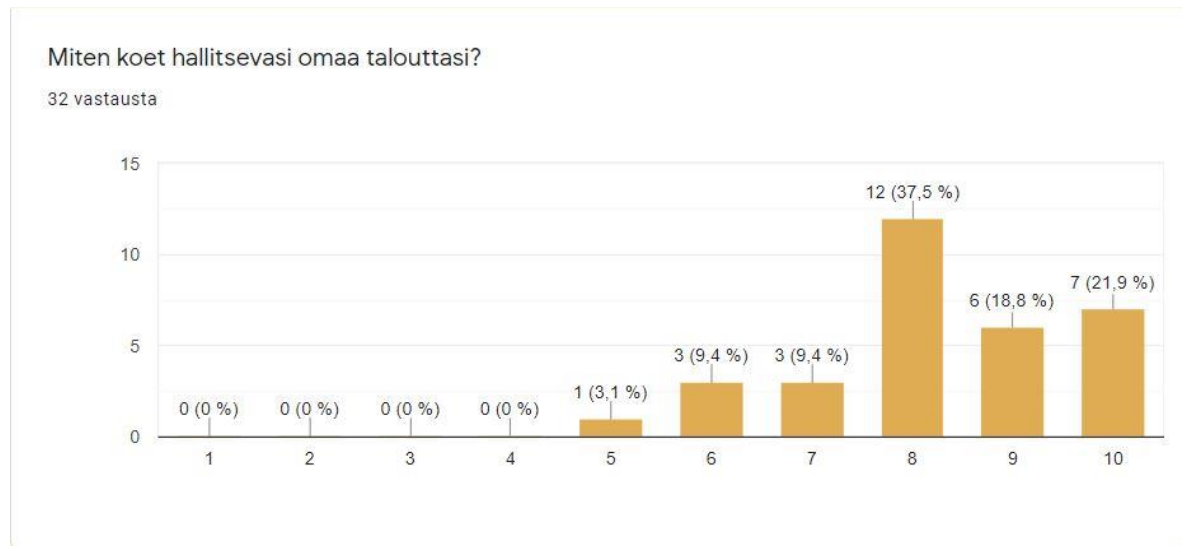
Kuva 4. Perusjoukon ammattiuran pituus vastauksen aikana

Perusjoukosta 40,6 % on pelannut jääkiekkoa ammatikseen vain 1–4 vuotta, joka on huomattavasti suurin osuus vastaajista. Heidän mediaanipalkkansa on 45 500 euroa. Toki tähän on looginen selitys, kun tarkastelee vastaajien (kuva 1) mediaani-ikää 25,5 vuotta. Perusjoukon loput 59,4 % jakautuvat tasaisesti kolmeen eri osaan.

Vastauksen 4–8 vuotta vastanneiden mediaanipalkka oli 108 108 €. Vastauksen 8–12 vuotta vastanneiden mediaanipalkka oli 200 000 €. Vastauksen 13 vuotta tai pidempään vastanneiden mediaanipalkka oli 90 000 €. Näin ollen perusjoukon ammattiuran pituus ja kuinka kauan he ovat harjoittaneet ammattia vaikuttaa palkkatasoon.

Perusjoukosta 56,3 % asuu omistusasunnossa ja 31,3 % vuokra-asunnossa. Loput vastanneista asuu hotellissa tai joukkueen omistamassa asunnossa. Nämä vastaajat pelasivat Suomen rajojen ulkopuolella.

5.2 Talouden hallinta, sijoittaminen ja säästäminen

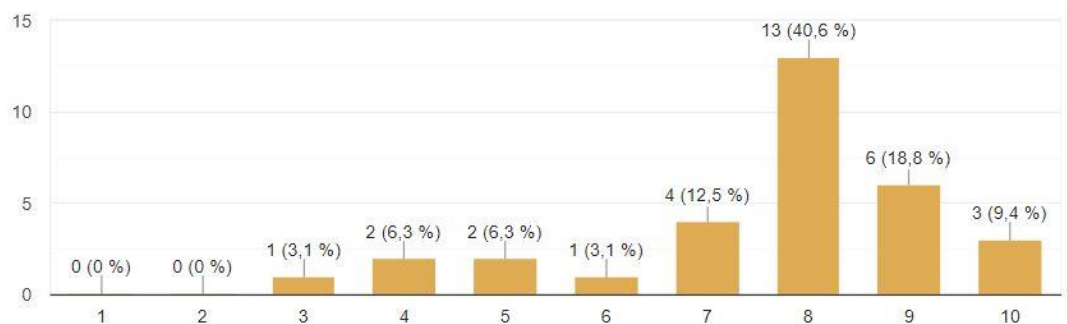

Kuva 5. Perusjoukon oman talouden hallinta

Selkeä enemmistö (37,5 %) perusjoukosta koki hallitsevansa omaa talouttaan Likertin asteikolla (1–10) 8 arvoisesti, mikä kertoo heidän olevan tyytyväisiä oman taloutensa hallintaan. Jopa 7 vastaajaa (21,9 %) koki hallitsevansa omaa talouttaan täydellisesti ja vastasi 10 Likertin asteikolla. Perusjoukon 78,2 % vastauksista osui Likertin asteikolla 8–10 väliin, yhteenvetona vastaajat kokevat hallitsevansa yleisesti omaa talouttaan hyvin.

Millaisena säästäjänä koet itsesi?

32 vastausta

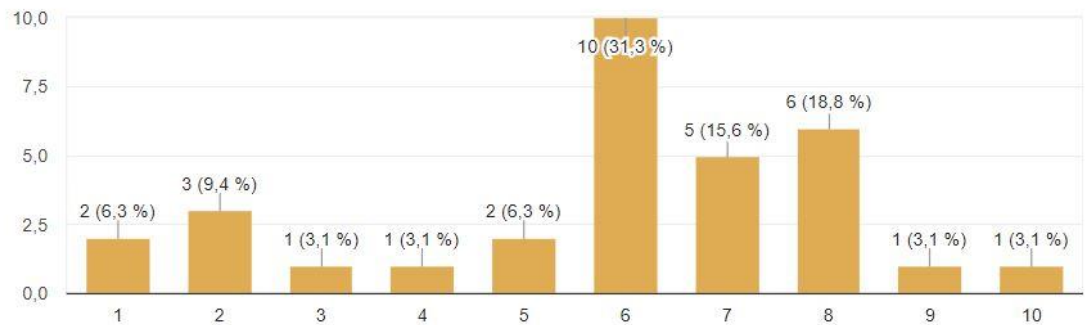
Kuva 6. Perusjoukko säästäjänä

Perusjoukon sisällä säästämässä on eroavaisuuksia enemmän kuin talouden hallinnassa. Perusjoukosta 18,8 % vastasi Likertin asteikon 3–6 väliin ja täten kokivat epävarmuutta säästämisestä. Silti suurin osa perusjoukosta 68,8 % vastaajista vastasi 8–10 väliin ja kokevat itsensä hyväksi tai loistavaksi säästäjäksi. Perusjoukon vastaukset säästämässä ja talouden hallinnassa täten siis korreloivat toinen toisiaan.

Millaisena sijoittajana koet itsesi?

32 vastausta

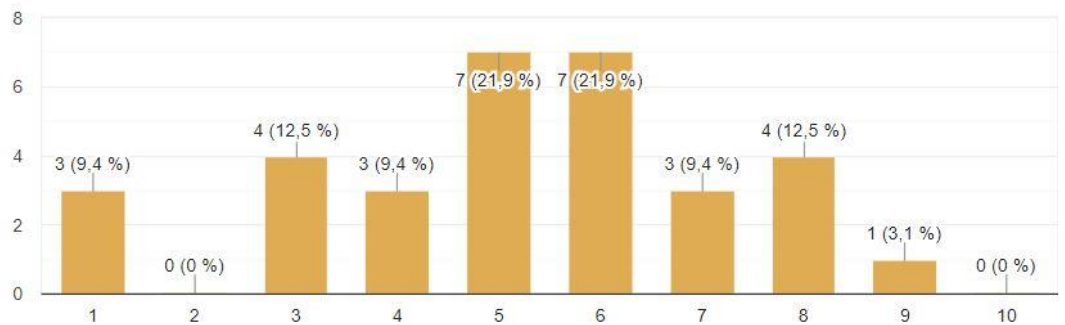
Kuva 7. Perusjoukko sijoittajana

Sijoittaminen ja säästäminen ovat eri asioita, kuten kuvan diagrammista saatetaan huomata. Vain 6,2 % vastaajista kokee olevansa erinomaisia sijoittajia ja vastasivat Likertin asteikolla 9 ja 10 väliin. Suurin osa (31,3 %) vastauksista eli 10 kappaletta vastasi 6 ja he kokevat selvästi olevansa keskivertosijoittajia. Vastaukset jakautuvat laajasti kumpaankin ääripäähän. Kun katsoo perusjoukkoa säästäjänä ja vertaa siihen millaisia he ovat sijoittajina on siellä huomattava selkeästi eroavaisuuksia. Säästäminen on vaivatonta, karsit kuiluistasi ja laitat karsitun rahan sukan varteen. Sijoittamisessa sinun pitää etsiä tai tutkia kohde, joka tuottaa investoinnillesi katetta.

Kuinka paljon koronapandemia on vaikuttanut sinun suhtautumiseesi rahan käytössä?

32 vastausta

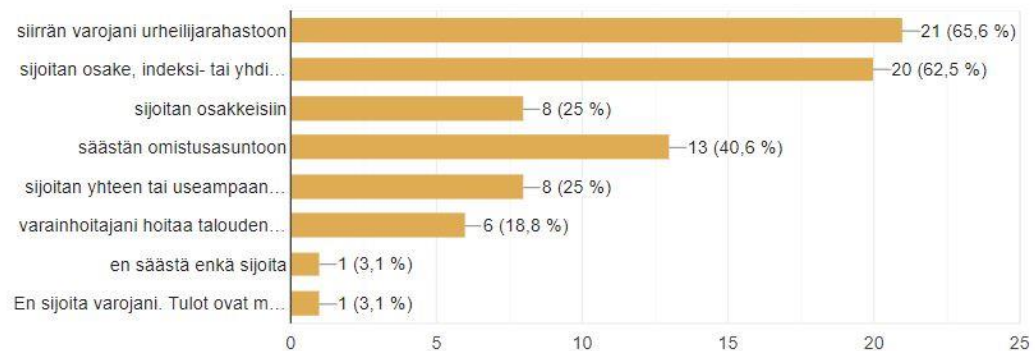
Kuva 8. Koronapandemian vaikutus perusjoukon suhtautumiseen rahankäytössä

Diagrammista (Likertin asteikko 1 = ei lainkaan ja 10 = erittäin paljon) on helppo huomata, ettei koronapandemia ole vaikuttanut jokaisen jääkiekkoilijan suhtautumiseen rahan käytössä. Kolme vastaajista (9,4 %) ei kokenut koronapandemian lainkaan vaikuttaneen heidän suhtautumiseensa rahan käytössä. Näille kolmelle vastaajalle yhteistä on nuori ikä (20, 22 ja 28). Suurin osa vastaajista (43,8 %) vastasi 5 tai 6.

Miten säästät tai sijoitat varojasi? Valitse vaihtoehdoista yksi tai useampi:

32 vastausta

Kuva 9. Perusjoukon sijoitus ja säästö tottumuksia

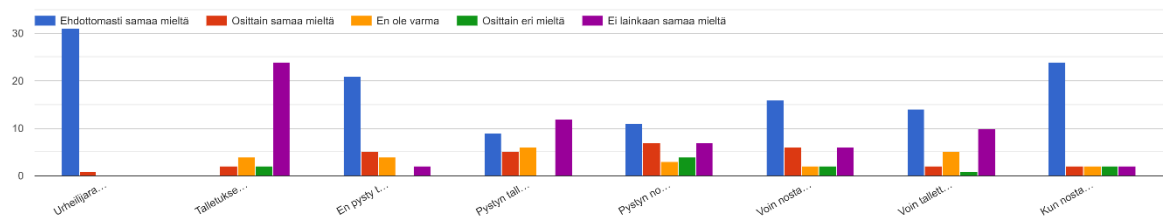
Perusjoukosta vain kaksi vastaajaa ei säästä eikä sijoita, mikä on vain 6,2 % perusjoukosta. Perusjoukosta 65,6 % siirtää varojaan urheilijarahastoon ja täten tiedostaa verotuksellisen hyödyn sekä jääkiekkoammattilaisuran rajallisen pituuden. Melkein yhtä moni vastaajista (62,5 %) sijoittaa osake, indeksi- tai yhdistelmärahastoihin varojansa, jotka ovat

helppo käyttöisiä ja vaivattomia aloittaa. Vastaajista 13 säästää omistusasuntoon, joka on 40,6 % perusjoukosta, heidän mediaani-ikänsä 24 vuotta.

Perusjoukosta 6 on vastannut ”varainhoitajani hoitaa talouden hallintaani”, heidän prosentuaalinen määränsä perusjoukosta on 18,8 %. Selkeän korrelaation huomaa vastauksen ja vastaajien 2020 vuoden korkeiden ansiotulojen välillä. Yhteenvetona varainhoito palvelujen käytön ja korkeiden ansiotulojen välillä on huomattavissa lievää negatiivista riippuvuutta.

5.3 Urheilijarahasto ja verotus

Katsotaan miten perillä olet Suomen urheilijarahastosta

Kuva 10. Perusjoukon tietämys urheilijarahastosta

”Katsotaan miten perillä olet Suomen urheilijarahastosta” -kysymyksen ensimmäinen väite kuului näin: ”Urheilijarahaston tarkoitus on auttaa urheilijoita säästämään urheilu-uran jälkeiseen elämään”. Perusjoukolla oli Likertin asteikon (1=ehdottomasti samaa mieltä - 5=e ei lainkaan samaa mieltä) vastausvaihtoehdot ja vastaajista 31 vastasi olevansa ehdottomasti samaa mieltä ja 1 vastaajista vastasi osittain samaa mieltä. Vastaus on oikein ja selkeästi perusjoukko tietää miten urheilijarahasto toimii.

”Talletuksen yhteydessä joudut maksamaan veroa” väitteeseen 75 % vastaajista vastasi 5 ei lainkaan samaa mieltä. Kyseinen vastaus oli oikein. Vastaajista 12,5 % vastasi vaihtoehdon (3) en ole varma. Kyseisten vastaajien iällä ei ollut minkään näköistä riippuvuutta vastauksessa.

Väitteeseen ”En pysty tallettamaan enempää kuin 50 % vuosiansioistani” perusjoukosta noin 66 % ja 21 vastaajaa vastasi vaihtoehdon (1) ehdottomasti samaa mieltä, joka on täysin oikea vastaus.

”Pystyn tallettamaan maksimissaan 100 000 € vuodessa” väitteessä tapahtui hyvin laajaan hajontaa perusjoukon vastausten välillä. Vastauksissa on kaksi ääripäätä. Perusjoukosta 12 vastasi vaihtoehdon (5) ”ei lainkaan samaa mieltä” ja 9 henkilöä vastasi vaihtoehdon (1) ”ehdottomasti samaa mieltä”. Oikea vastaus on, että urheilijarahastoon saa tallettaa nykyään maksimissaan 200 000 € ja 50 % omista vuosiansioista. Urheilijarahaston maksimitalletus summaa nostettiin vuoden 2021 alussa 100 000 eurosta 200 000 euroon.

Väitteeseen ”pystyn nostamaan varani urheilijarahastosta heti uran jälkeen” perusjoukko jakaantui taas tasaisesti. Eniten vastauksia kertyi vaihtoehdolle (1) ”ehdottomasti samaa mieltä”, näin vastasi noin 34 prosenttia perusjoukosta. Vastaajista noin 22 % oli ”osittain samaa mieltä” eli he olivat ilmeisesti hiukan epävarmoja omasta tietämyksestään. Vastauksia tuli 22 % myös vaihtoehdolle (5) ”ei lainkaan samaa mieltä”. Oikea vastaus on, että urheilija saa nostaa varansa välittömästi urheilu-uransa päättyttyä.

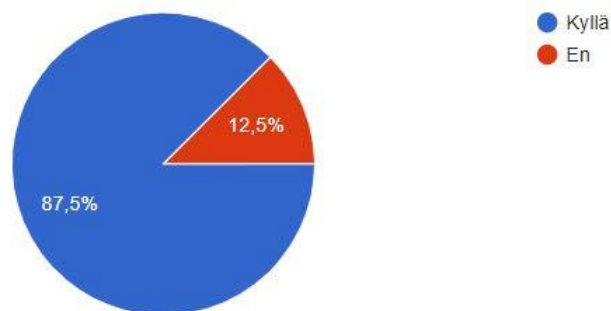
Väitteeseen ”voin nostaa varani viimeistään 15 vuoden kuluttua urani päättymisestä” löytyi perusjoukosta yksi selkeä vaihtoehto (1) ”ehdottomasti samaa mieltä”, tämän valitsi 50 % vastaajista. Perusjoukosta noin 19 % oli osittain samaa mieltä sekä ei lainkaan samaa mieltä. Urheilijan on nostettava varansa rahastosta viimeistään 15 vuotta uran päättymisen jälkeen.

Väitteeseen ”voin tallettaa ulkomailta ansaitsemiani tuloja Suomen urheilijarahastoon” noin 44 % vastasi vaihtoehdon (1) ”ehdottomasti samaa mieltä” ja noin 32 % vaihtoehdon (5) ”ei lainkaan samaa mieltä”. Vastauksissa ei ollut korrelaatiota sen kanssa pelasiko vastaaja Suomessa vai ulkomailla. Perusjoukosta noin 16 prosenttia vastasi vaihtoehdon (3) ”en ole varma”. Kyseistä 16 % yhdisti se, että kaikki heistä pelasi Liigassa. Oikea vastaus on, että ulkomailta ansaittuja urheilutuloja voi rahastoida urheilijarahastoon

Viimeisessä väitteessä ”kun nostan rahani rahastosta pois maksan veroa sen hetkisen tuloveroprosentin mukaan” perusjoukko oli miltei yksimielinen ja vastasi vaihtoehdon (1) ”ehdottomasti samaa mieltä”. Urheilija maksaa nosto hetkellä veroa sen hetkisen tuloveroprosenttinsa mukaan.

Teetkö verosuunnittelua tai verovähennyksiä?

32 vastausta

Kuva 11. Perusjoukon vastaukset verotukseen

Perusjoukosta suurin osa eli 87,5 % tekee verosuunnittelua tai verovähennyksiä. 12,5 prosenttia vastaajista, jotka ovat vastanneet ”En” todellisuudessa 6,2 % ei tee verosuunnittelua. Toinen 6,2 % on kertonut heidän varainhoitajansa tekevän heidän verosuunnittelunsa.

Kysyin perusjoukolta, miten he suunnittelevat tai huolehtivat omasta verotuksestaan. Lisäsin alapuolelle perusjoukon vastauksia, kuinka he toteuttavat verotustaan. En lisännyt alapuolelle samanlaisia vastauksia.

*”Maksan aina vähä enemmän veroja jotta ei tulisi mätkyjä
Laitan kaikki mahdolliset kuitit verovähennyksiin”*

”Laittamalla urheilurahastoon verotuksen pienentämiseksi.”

”En hoida omia veroasioitani, jonka takia en ole tarpeeksi perillä verotukseen liittyvissä asioissa.”

”En muuten, kuin laskemalla prosentit aika tarkkaan verotettavan tulon mukaan ja laitan vuoden aikana tulleet vähennettävät ylös.”

”Riippuu siitä paljonko tuloja kohdistuu vuodelle. Joskus saatan ottaa palkkaa etu painoisena, mutta tilanteesta riippuen myös takapainoisena. Käytän myös rahastoa, mikä pienentää vero%.”

"Agenttipalkkiot vähennyskelpoisia. Jos palkka eri kahdelta kaudelta, niin agenttipalkkion maksan aina vuonna, jolloin tuloni ovat suuremmat. Näin verotettava tulo pienenee. Esim vuonna 2021 tienaan enemmän kuin vuonna 2020 niin agenttipalkkio kannattaa maksaa vuonna 2021."

"Suhteutan rahastoinnin urheilijarahastoon/ kuinka paljon nostan itselleni palkkaa"

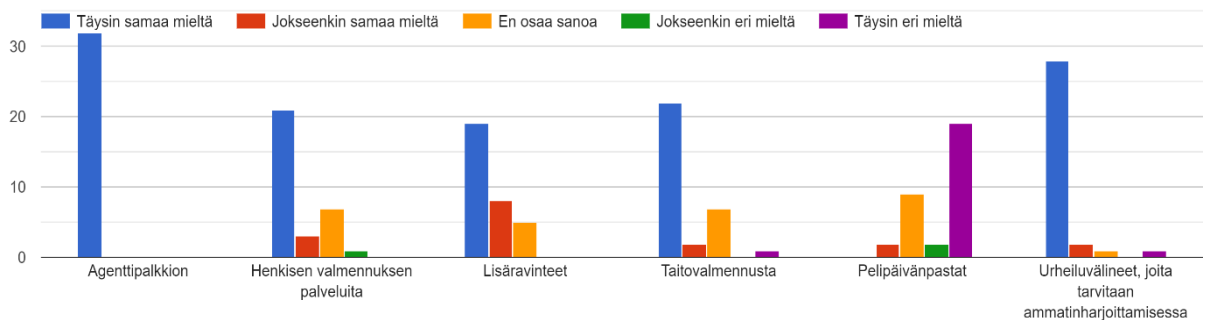
"Listaan ja kerään läpi vuoden kaikki vähennyskelpoiset kulut"

"Tulot per kalenterivuosi, urheilijarahaston käyttäminen verosuunnittelussa, verovähennykset"

Perusjoukko tekee hyvin samantyylistä verosuunnittelua. Ilmeistä heidän vastauksistaan on huomata se, että lähes jokainen tekee verovähennyksiä. Eräs pelaaja oli vastannut näin: *"Laittamalla urheilurahastoon verotuksen pienentämiseksi"*. Moni ei edes ajattele urheilijarahastosta sitä hyötyä, jos pelaajan vuosiansiot ovat 100 000 € ja hän siirtää, vaikka 60 000 € urheilijarahastoon, kuinka paljon pienemmäksi hänen veroprosenttinsa tippuu. Veroprosentti 40 000 € vuosituloille on 28,8 prosenttia, kun taas 100 000 € vuosituloille veroprosentti on 43 prosenttia. Usein saatetaan huomioida enemmän verotuksellista hyötyä siitä, kuinka urheilijan ei tarvitse maksaa siirtämästään summasta rahastoon ja sieltä nostaessakin veroprosentti on sen hetkinen tuloveroprosentti.

Jääkiekkoilijoiden varainhoitajat hoitavat pelaajien varojenhallinnan lisäksi heidän veroasioitaan. Kyselyn ainoa vapaaehtoinen kysymys oli kirjoittaa, millaista verosuunnittelua- tai vähennyksiä pelaajat tekevät. Huomasin yhteyden perusjoukosta vastaamatta jättäneiden ja varainhoitajan palveluita käyttävien väliltä.

Voit vähentää verotuksessasi muun muassa...

Kuva 12. Perusjoukon tietämystä verovähennyksistä

Kysyin perusjoukolta, mitä he voivat vähentää verotuksessa, jotta saan dataa perusjoukon tietoisuudesta verotusta kohtaan. Kyselyn ainoa väite, josta perusjoukon kaikki vastaajat olivat samaa mieltä, oli agenttipalkkion verovähennys. Jokainen vastaaja vastasi vaihtoehdon (1) ”täysin samaa mieltä”, kysyttäessä voiko agenttipalkkion vähentää verotuksessa. Jokainen osasi vastata tähän oikein.

Seuraavaksi kysyin henkisen valmennuksen palveluista – voiko niitä vähentää verotuksessa? Perusjoukosta noin 66 prosenttia vastasi vaihtoehdon (1) ”täysin samaa mieltä” eli olivat sitä mieltä, että henkisen valmennuksen palvelut voi vähentää verotuksessa. Perusjoukon 22 prosenttia vastasivat vaihtoehdon (3) ”en osaa sanoa”, eivätkä ilmeisesti olleet varmoja onko henkisen valmennuksen palveluiden hyödyntäminen ammatinharjoittamista. Perusjoukon vastaajien 22 prosentin iällä ja vastauksella ”en osaa sanoa” näin korrelaatiokertoimen avulla vahvaa lineaarista riippuvuutta toistensa välillä. Oikea vastaus on, että pelaaja saa vähentää verotuksessa henkisen valmennuksen palveluita.

Lisäravinteiden vähentäminen verotuksessa – perusjoukon 60 prosenttia oli ”täysin samaa mieltä” asiasta ja 25 prosenttia vastaajista ”jokseenkin samaa mieltä”. Loput vastaajista eivät osanneet sanoa. Kysymyksen, vastaajien iän- ja ammattilaisuran pituuden välillä ei ollut havaittavissa korrelaatiota. Oikea vastaus on, että lisäravinteet saa vähennettyä verotuksessa.

Perusjoukosta noin 69 % oli ”täysin samaa mieltä”, että taitovalmennuksen voi vähentää verotuksessa. Jopa 22 prosenttia vastaajista vastasi ”en osaa sanoa”. Vastaajista 1 oli

”täysin eri mieltä”. Oikea vastaushan on, että taitovalmennuksen voi vähentää verotuksessa. Näistä vastaajista 19 prosenttia tiesivät ainoastaan, että agenttipalkkion sekä urheiluvälineet voi vähentää verotuksessa. Silti kyseisen 19 prosentin välillä ei ollut keskenään merkittäviä yhtäläisyyksiä.

Voiko pelipäivänpastat vähentää verotuksessa? Perusjoukosta noin 60 prosenttia vastasi vaihtoehdon (5) ”täysin eri mieltä”. Noin 28 prosenttia vastaajista vastasi ”en osaa sanoa”. Kysymyksen vastauksilla oli lievää negatiivista riippuvuutta toistensa välillä. Oikea vastaushan on, ettei pelipäivänpastat mene verovähennyksissä läpi.

Voiko urheiluvälineet, joita tarvitaan ammatinharjoittamisessa vähentää verotuksessa? Perusjoukosta 87,5 prosenttia vastasi vaihtoehdon (1) ”täysin samaa mieltä”. Urheilija voi vähentää verotuksessa välineitä, jotka edesauttavat ja ovat tarpeellisia hänen ammattinsa harjoittamisessa.

6 Tulosten johtopäätökset

Tässä kappaleessa käyn omin sanoin läpi tuloksia, joita olen kyselystä ja tutkimuksesta yleisesti saanut. Pohdin, olenko saanut vastauksia niihin kysymyksiin, joihin olen halunnut, tutkimusta kokonaisuutena sekä mietin millainen jatkotutkimusaihe olisi tämän jälkeen avuksi.

6.1 Kyselyn pohdintaa

Tuloksia oli hyvin mielenkiintoista analysoida. Olisin toivonut enemmän vastauksia, mutta kokonaisvastausprosenttiin olen aikataulun takia suhteellisen tyytyväinen. Opinnäytetyön tarkoituksena oli saada selville jääkiekkoammattilaisten rahan käyttötottumuksia. Tavoitteena oli saada selville, kuinka jääkiekkoammattilaiset säästävät, sijoittavat, hoitavat talouttaan ja onko heillä kiinnostusta raha-asioihin.

Oli mielenkiintoista, kuinka laajasti ikä jakautui perusjoukon sisällä. Kun lähetin kyselyä eteenpäin tavoitteenani oli saada tutkimukseeni mahdollisimman paljon erilaisia ihmisiä, erilaisista lähtökohdista ja elämäntilanteista. Lähetin itse henkilökohtaisesti jokaiselle pelaajalle kyselyn. Pelaajayhdistyksen kanssa meillä eivät valitettavasti aikataulut kohdanneet siitä, milloin kyselyn voi pelaajille lähettää. Ymmärsin tämän erinomaisesti, sillä keväen aikaan tunnetusti pelaajayhdistys lähettää kaikille jäsenilleen paljon erilaisia kyselyitä muun muassa arvokkaimman pelaajan palkinnosta ja arvokkaimman valmentajan palkinnosta.

Yritin tavoittaa myös mahdollisimman paljon suomalaisia pelaajia eri maiden ammattilais-sarjoista. Fakta on kuitenkin se, että Liigassa pelaa eniten suomalaisia ammattijääkiekkoilijoita, joka näkyi kyselyn tuloksissa. Sain 8 eri jääkiekon ammattilaissarjasta vastauksen ja dataa. Jääkiekkosarjalla ei yleisesti ottaen ollut korrelaatiota perusjoukon vastauksien kesken.

Vastaajien urheilutulot vaihtelivat hyvin paljon keskenään, mutta näin on nähtävissä jokaisen urheilulajin ammattilaissarjassa. Mediaanipalkat ovat erilaisia jokaisen sarjan välillä, mutta prosentuaaliset palkkaerot ovat suunnilleen samoja eri maiden ammattilaissarjojen välillä. Kyselyn kysymys koski urheilutuloja vuonna 2020. Olisi mielenkiintoista tehdä sama kysely samalle perusjoukolle ja katsoa, kuinka paljon pandemia on vaikuttanut jääkiekkoilijoiden tulotasoon. Jääkiekko, kuten myös muut urheilulajit ovat menettäneet

suuren osan liikevaihdostaan. Koronapandemia on pakottanut globaalisti jääkiekkosarjat pelaamaan ilman yleisöä. Lipputulot ovat monelle organisaatiolle leijonanosa omasta liikevaihdosta.

Ikä ja vuodet ammattilaisena näkyvät selkeästi pelaajien palkkapussissa. Analysoin kyselyn vastauksia ja huomasin, kuinka paljon suuret tulot voivat vaikuttaa siihen asuuko omistusasunnossa vai ei. Urheilutulojen ja asumismuodon välillä oli havaittavissa vahvaa positiivista riippuvuutta.

Kysyin vastaajilta heidän taloudenhallinnastaan ja kuinka he kokevat hallitsevansa sitä. Vastaajat kokivat hallitsevansa omaa talouttaan hyvin ja suurin osa jopa täydellisesti. On hyvä huomioida, että jokainen kokee oman taloudenhallintansa yksilöllisesti. Säästäminen ja sijoittaminen saattaa tarkoittaa ihmisille eri asioita sekä jakaa mielipiteitä. Perusjoukko kuitenkin näkee oman taloudenhallintansa pääasiassa samoin kuin oman säästämisensä. Ilmeisesti vastaajat ymmärtävät säästämisen ja taloudenhallinnan peruslainalaisuuden; tulojen on oltava menoja suuremmat, jotta henkilökohtainen talous pysyy tasapainossa. Vastaajat kokivat olevansa hyvin erilaisia sijoittajia. Valtaosa ei kokenut olevansa erinomainen, mutta toisaalta he eivät kokeneet olevansa täysin luokattomiakaan. Sijoittamisessa ja taloudenhallinnassa vastaajilla on ristiriita. Itse näen vastauksista sen, ettei perusjoukko koe omaan taloudenhallintaan ja sijoittamiseen yhteyttä.

Lähes jokainen vastaaja koki koronapandemian vaikuttaneen edes jollain tasolla omaan suhtautumiseen raha käytössä. Osa on kokenut pandemian vaikuttaneen toisia enemmän omaan suhtautumiseen rahan käytössä. Huomasin analysoinnin lomassa, ettei pelaajien tulotasolla ollut merkitystä kyselyn vastauksissa. Suurin osa jääkiekkoilijoista hyödyntää urheilijoiden verohyötyä siirtämällä varoja urheilijarahastoon. Se on yllättävän pieni määrä, kun miettii kuinka merkittävän taloudellisen hyödyn se antaa ammattuurheilijoille. Tarkasteltaessa vastaajia, jotka eivät siirrä varoja urheilijarahastoon huomasin, että osan vastamatta jättäneiden taloutta hoitaa heidän varainhoitajansa. Toinen osa perusjoukosta, jotka ei käytä urheilijarahastoa saa hyvin maltillista ansiotuloa. Olin yllättynyt siitä, että jopa 62,5 % vastaajista sijoittaa sijoitusrahastoihin. Jopa 40,6 prosenttia säästää omistusasuntoon. Olin yllättynyt siitä, ettei iällä tai tulotasolla ollut riippuvuutta omistusasunnon säästämisen kanssa.

Urheilijarahastosta vastaajat tiesivät hyvin vaihtelevasti. Muutama vastaajista osasi vastata hyvin itsevarmasti väitteisiin, joita olin heille kyselyyn laittanut. Lakimuutokset urheilijarahaston suhteen eivät selkeästikään olleet kulkeutunut kaikkien korviin. Kyselyn väitteessä ”pystyn tallettamaan maksimissaan 100 000 € vuodessa” jopa 12 vastaajaa oli

vastannut ei lainkaan samaa mieltä, joka on täysin väärin. Huomasin korrelaatiota näiden vastanneiden välillä siihen joukkoon, jotka eivät siirrä varojaan urheilijarahastoon. Loo-gista. Vastaukset väitteeseen ”pystyn nostamaan varani urheilijarahastosta heti uran jäl-keen” jakaantuivat tasaisesti. Perusjoukko oli yleisesti epävarma tästä. Itse uskon, ettei pelaajat olleet kokeneet niin tarpeelliseksi selvittää urheilijarahaston lainalaisuuksia uran jälkeisessä elämässä.

Katsoin kyselyn vastauksia ja huomasin, että noin puolet perusjoukosta oli todella hyvin perillä urheilijarahastosta ja sen toiminnasta. Laskeskelin riippuvuuksia, mikä näitä perus-joukon vastaajia yhdistäisi, muttei heidän välillään ollut merkittävää riippuvuutta vastauk-sien tai taustatekijöiden kanssa.

Lähes jokainen vastaaja tekee verosuunnittelua tavalla tai toisella. Tiesin jo ennen tutki-muksen tekoa, että suurin osa pelaajista tekee sääntillisesti verovähennyksiä, mutta oli hie-noa nähdä osan suunnittelevan hyvinkin tarkasti omaa verotustaan.

Melkein jokainen vastaaja tekee verosuunnittelua tai verovähennyksiä tämä korreloi sel-västi pelaajien tietoisuutta verovähennyksistä. Perusjoukko tiesi huomattavasti paremmin, mitä he voivat vähentää verotuksessa, jos vertaa heidän tietämykseensä urheilijarahaston etuuksista. Sanonta ”poikkeus säännön vahvistaa” pätee tässäkin. Kaksi vastaajaa oli muun muassa täysin eri mieltä siitä, ettei taitoalumnusta tai urheiluvälineitä saa verotuk- sessa vähentää.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimus tehtiin kvantitatiivisella eli määrällisellä tutkimusmenetelmällä. Kysely toteutettiin suomeksi ja lähetettiin ammatikseen jääkiekkoa pelaaville suomalaisille miehille. Google Forms -kyselyyn vastasi 32 jääkiekkoammattilaista ja kysely lähetettiin noin 95 jääkiek-koammattilaiselle. Vastaus prosentiksi muodostui 34. En ole siihen täysin tyytyväinen. Ajoitus kyselylle oli kieltämättä huono. Se toteutettiin huhtikuun loppupuolella, mikä on hektistä aikaa jääkiekkoilijoille pudotuspelien takia. Tämä olisi itse pitänyt pystyä ymmär-tämään tutkimusta aloittaessa. Olisin varmasti pystynyt aikatauluttamaan kyselyn hiukan aikaisemmin, joka olisi saattanut nostaa vastausprosenttia ja täten koko tutkimuksen lu-ottavuutta. Aikatauluttamalla paremmin olisin saanut pelaajayhdistyksen kautta lähetettyä kaikille heidän jäsenilleen kyselyn. Otanta olisi täten ollut suurempi.

Suomessa oli vuonna 2018 vakuutettuja ammattiurheilijoita 622, mikä ei kerro koko totuutta. Yritin tavoittaa pääasiassa jääkiekkoilijoita, jotka tienavat 30 000 € tai enemmän vuodessa. Tästä syystä otanta ei ole tämän suurempi.

Kysely toteutettiin täysin anonymisti jokaisen vastaajan yksityisyyttä kunnioittaen. Loin ensimmäiseksi kysymyspatteriston, jossa mietin tarkasti, mitä taustakysymyksiä tarvitsen vastaajilta ja vasta sen jälkeen aloin teorian pohjalta luomaan muita kysymyksiä. Pyrin tekemään kyselystä mahdollisimman helposti vastattavan. Kysymykset olivat pääasiassa monivalintakysymyksiä.

Mielestäni kyselyn validiteetti on hyvä. Tutkimuksessa tulee selville, millaista jääkiekkoammattilaisten rahan käyttö on ja miten he hallitsevat omaa talouttaan. Täydellistä reliabiliteettia ei voi koskaan sanoa. Aina on mahdollisuus, ettei vastaaja vastaa rehellisesti, ymmärrä kysymystä kuin se on tarkoitettu tai vastaaja ei yksinkertaisesti muista vastausta ja vastaa sattuman varaisesti jotain. (Taanila 2019)

6.3 Yhteenveto prosessista

Taloudenhallinnasta ja verotuksesta sekä kaikesta siihen liittyvästä olettaisi löytyvän helposti ja vaivattomasti relevanttia lähdekirjallisuutta, mutta törmäsin lähdekirjallisuuden valitsemisessa vaikeuksiin. Ei ollut aina helppoa löytää sellaista teoriaa, mitä olisin halunnut tai kaivannut. Toki tähän varmasti vaikutti se, että ammattikorkeakoulussa tekemiini edellisiin raportteihin oli aina annettu valmiit teoriakirjat. Teorian etsiminen melkein kaikkeen, joka liittyi jääkiekkoon, oli minulle helppoa. Oli kuitenkin haaste esimerkiksi etsiä määritelmä jääkiekkoammattilaisesta. Taloudenhallinnasta, sijoittamisesta ja säästämisestä löytyi vaivattomasti teoriaa, kuten olin osannut odottaa ennen tutkimuksen aloittamista.

Itseä kiinnosti aihe omien intressieni ja mielenkiinnon takia jääkiekkoa ja rahaa kohtaan. Olen huomannut tutkimusprosessin aikana, kuinka olen saanut tärkeää oppia muun muassa verotuksesta, erilaisista sijoitusratkaisusta sekä urheilijarahastosta.

Kyselyn laatiminen oli tarkkaa työtä, jossa joutui laittamaan itsensä jatkuvasti vastaajan asemaan. Koen tehneeni hyvän kyselyn ja uskon vastauksista olevan hyötyä pelaajille, jääkiekkoagenteille, seuroille ja jääkiekkopäätäjille. Vastauksien analysointi oli palkitse-

vaa, kun huomasin tutkimuksen yhdistyvän kuin palapelin palojen konsanaan. Opinnäytetyön prosessin aikataulutuksen olisin voinut tehdä paremmin. Eri prosessien aikataulutaminen, kuten kyselyn luominen, olisi pitänyt tehdä kohderyhmän aikataulua kunnioittaen.

Koen oppineeni itsestä tutkimuksen aikana sen, että flow-tila kannattaa käyttää hyväksi, sillä se ei ole ikuista. Huomasin prosessissa olevani hiukan riippuvainen paikasta, jossa teen tutkimusta. Olin huomattavasti tuottavampi ollessani Lapissa. Jostain syystä en missään vaiheessa löytänyt uudestaan tätä samaa työnteon tunnetta. Flow-tilan löytäminen oli myös huomattavasti helpompaa kaikkialla muualla kuin tutussa ympäristössä.

Jatkotutkimuksen haluaisin nähdä samojen aiheiden parista 10 vuoden kuluttua. Sijoittamisesta ja säästämisestä sekä yleisesti rahan käytöstä puhutaan nykypäivänä paljon. Sijoittamisesta on tullut mielestäni jopa trendi. Tästä syystä haluaisin näyttäisikö jääkiekkoammattilaisten vastaukset erilaisilta silloin. Jääkiekkoammattilaisten uran jälkeisestä taloudensuunnittelusta olisi hyvä tehdä, joko kvalitatiivinen tai kvantitatiivinen tutkimus. Kvantitatiivisella tutkimusmenetelmällä tehtäessä olisi hyvä valita mahdollisimman eri lähtökohdista tulevia jääkiekkoammattilaisia, jotta luotettavuus olisi riittävä.

Lähteet

Aftonbladet 2020. Lönelista 2020: Så mycket tjänar spelarna i SHL. Luettavissa: <https://www.aftonbladet.se/sportbladet/hockey/a/awgvIE/lonelista-2020-sa-mycket-tjanar-spelarna-i-shl>. Luettu: 20.03.2021.

Demokraatti 2018. Urheilijan on pakko nostaa rahastoimensa rahat 10 vuodessa. Luettavissa: <https://demokraatti.fi/urheilijan-on-pakko-nostaa-rahastoimensa-rah-at-10-vuodessa-vanhuudenturva-vaarassa-ville-skinnari-vaatii-lakimuutosta/>. Luettu: 17.02.2021.

EY 2020. Raportti: Koronapandemia painoi jääkiekon SM-liigaseurojen taloutta. Luettavissa: https://www.ey.com/fi_fi/news/2020/09/raportti--koronapandemia-painoi-jaeakiekon-sm-liigaseurojen-tal. Luettu: 03.05.2021.

Finanssiala ry 2021. Kuva 2. Henkivakuutuksen vakuutussäästöt. Luettavissa: <https://www.finanssiala.fi/materiaalipankki/tilastot/Sivut/default.aspx>. Luettu: 10.03.2021.

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain ja varallisuusverolain 10 §:n muuttamisesta. HE 278/1998. <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1998/19980278>. Luettu: 19.02.2021.

Helsinki Capital Partners 2021. Ammattiuurheilusäätiön urheilijarahaston säännöt. Luettavissa: <https://oey9s2z6itv32c8so28s4m1b-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2021/02/Ammattiuurheilusaation-Urheilijarahaston-Saannot-2021.pdf>. Luettu: 16.02.2021.

Holopainen, M. & Pulkkinen, P. 2013. Tilastolliset menetelmät. 5. - 8. p. Helsinki: Sanoma Pro.

Ilta-lehti 2018. Älä usko SM-liigatähtien verotietoja. Luettavissa: <https://www.iltalehti.fi/smliiga/a/f997da8f-e0f5-4e73-a7eb-11c3dd193c3c>. Luettu: 20.03.2021.

Ilta-lehti 2020. Tässä ovat SM-liigapelaajien tulot. Luettavissa: <https://www.iltalehti.fi/smliiga/a/751a5e5b-7fd5-4dd5-877f-a2d8486c7840>. Luettu: 20.03.2021.

Iltsanommat 2021. "Monen palkka putoaa 50 prosentilla" – Jussi Markkanen. Luettavissa: <https://www.is.fi/sm-liiga/art-2000007911755.html>. Luettu: 03.05.2021.

Jones, W. 2021. Blogi. What is the Average Career Length of an NHL player? Luettavissa: <https://hockeyanswered.com/what-is-the-average-career-length-of-an-nhl-player/>. Luettu 20.03.2021.

Kauppalehti 2021. Vuokra-asuminen on yleistynyt, tuet vääristävät markkinoita. Luettavissa: <https://www-kauppalehti-fi.ezproxy.haaga-helia.fi/uutiset/vuokra-asuminen-on-yleistynyt-tuet-vaaristavat-markkinoita-talle-pitaa-tehda-jotain/45cdf42a-a486-4f83-a124-af268fb00593>. Luettu: 17.03.2021.

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus 2018. Ammattiurheilijoiden määrä tasaisessa kasvussa. Luettavissa: <https://www.epressi.com/tiedotteet/tiede-ja-tutkimus/ammattiurheilijoiden-maara-tasaisessa-kasvussa.html>. Luettu: 19.02.2021.

Knuutinen, R. 2012. Verosuunnittelua vai vero kiertämistä. Helsinki. SanomaPro.

Lapin AMK 2021. Opinnäytetyön toteuttaminen. Luettavissa: <https://www.lapinamk.fi/fi/Opiskelijalle/Opinto-opas.-AMK-tutkinto/Opinnaytetyoohje/Opinnaytetyon-to-teuttaminen>. Luettu: 07.04.2021.

Legal-Dictionary 2021. Professional athletes. Luettavissa: <https://legal-dictionary.thefreedictionary.com/Professional+athletes>. Luettu: 22.02.2021.

Majasalmi, T. 2012. Totuus taloudestasi. Helsinki. Talentum.

Napoleto, E. 09.09.2020. Forbes. What is Investing? How can you start investing? Luettavissa: <https://www.forbes.com/advisor/investing/what-is-investing/>. Luettu: 15.02.2021.

NHL 2018. NHL salary cap will be \$79.5 million next season. Luettavissa: <https://www.nhl.com/news/nhl-salary-cap-expected-to-increase-next-season/c-299141082>. Luettu: 20.03.2021.

Nordnet 2020. Indeksirahastot ja indeksisijoittamisen ABC. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/indeksirahastot-ja-indeksisijoittamisen-abc/>. Luettu: 09.03.2021.

- Obsido 2021. Varainhoito – esittely. Luettavissa: <https://www.obsido.fi/varainhoito/esittely/>. Luettu: 23.02.2021.
- OP 2021. OP-Sijoitusvakuutus. Luettavissa: <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/vakuutussaastaminen/op-sijoitusvakuutus>. Luettu: 09.03.2021.
- Pesonen, M. 2011. Säästäjästä sijoittajaksi: Jokamiehen sijoitusopas. Jyväskylä: WSOYpro.
- Puttonen, V. & Repo, E. 2011. Miten sijoitan rahastoihin. 5., uudistettu painos. Helsinki: Talentum.
- Pomell, P. 2017. Varainhoito – mitä hyötyä siitä on? Luettavissa: <https://www.evli.com/blog/varainhoito-mit%C3%A4-hyotya>. Luettu: 25.02.2021
- Pörssisäätiö 2014. Sijoittajan sielunelämää. Luettavissa: https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2014/10/sijoittajan_sielunel%C3%A4m%C3%A4.pdf. Luettu: 17.02.2021.
- SICO 2021. Economy among teams and players. Luettavissa: <https://sico.nu/en/about-us/economy-among-teams-and-players/>. Luettu: 20.03.2021.
- Smart Asset 2020. Asset Management Services. Luettavissa: <https://smartasset.com/financial-advisor/asset-management-services>. Luettu: 01.03.2021.
- Spolander, P. 2009. Joukkueurheilijan ja urheiluseuran välinen oikeussuhde. Luettavissa: https://oikeus.fi/hovioikeudet/helsinginhovioikeus/material/attachments/oikeus_hovioikeudet_helsinginhovioikeus/julkaisut/painetutjulkaisut/kirjoituksiatyooikeudesta2009/Ji6M11M7z/05_Joukkueurheilijan_ja_urheiluseuran_valinen_oikeussuhde_Peik_Spolander.pdf. Luettu: 22.02.2021.
- Taanila, A. 2019. Akin menetelmäblogi. Mittaamisen luotettavuus. Luettavissa: <https://tilastoapu.wordpress.com/2012/03/14/mittaamisen-luotettavuus/>. Luettu: 23.05.2021.
- TVK 2019. Ammattiurheilijoiden vakuutustilasto. Luettavissa: <https://www.tvk.fi/tilastot-ja-julkaisusarjat/tilastot/ammattiurheilijoiden-vakuutustilasto/>. Luettu: 10.03.2021.
- Tuloverolaki 116c §. 5.3.1999/229. Laki muutos tullut voimaan 1.1.2021. Luettavissa: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535#O4P116c>. Luettu: 18.02.2021.

Turtiainen, M. 2018. Sijoituspalvelut ja asiakas. 1. painos. Helsinki. Alma Talent.

Vero 2021a. Urheilusta saatujen tulojen verotus. Luettavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48990/urheilusta-saatujen-tulojen-verotus2/>. Luettu: 22.02.2021.

Vero 2021b. Urheilusta saatujen tulojen verotus kansainvälisissä tilanteissa. Luettavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/75521/urheilusta-saatujen-tulojen-verotus-kansainv%C3%A4lisiss%C3%A4-tilanteissa/>. Luettu: 12.03.2021.

Verohallinto 2012. Henkilöverotuksen Käsikirja. Luettavissa: https://www.vero.fi/contentassets/14e0667c5e2f41babad3c701e5dd809f/kasikirja-13_8_2012_suomi.pdf. Luettu: 01.03.2021.

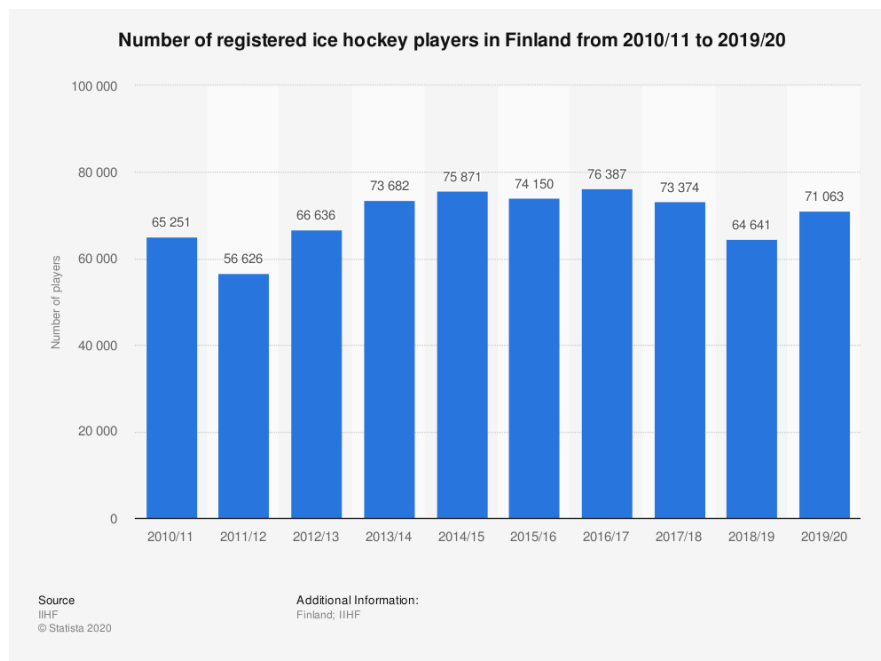
Yle 2018. Suomalaiset haluavat huippu-urheiluun tasa-arvoa. Luettavissa: <https://yle.fi/urheilu/3-10465661>. Luettu: 19.02.2021.

Liitteet

Liite 1. Vakuutettujen ammattiuheilijoiden määrät Suomessa

Urheilulaji	2018*	2017*	2016	2015	2014
Jääkiekko	622	596	557	576	572
Jalkapallo	294	231	276	238	235
Koripallo	93	85	74	73	59
Pesäpallo	89	81	54	74	82
Lentopallo	33	40	40	33	30
Yksilölaji tai muu joukkuelaji	1	2	8	4	8
Yhteensä	1132	1035	1009	998	986

Liite 2. Rekisteröityjen jääkiekkoilijoiden määrä Suomessa 2010–2019

Liite 3. Saatekirje ja kyselytutkimuksen kysymykset

Hei,

teen tällä hetkellä tradenomi opintoihini kuuluvaa lopputyötä ammattijääkiekkoilijoiden rahan käytöstä. Itsestä ei ikinä yrityksestä huolimatta ammattijääkiekkoilijaa tullut, mutta kyselyn aihe ja jääkiekko yleisesti kiinnostavat edelleen.

Kyselyn aiheena on jääkiekkoilijoiden rahan käyttö, talouden hallinta, verotus ja miten he varautuvat tulevaisuuteensa taloudellisesta näkökulmasta. Tavoitteena on selvittää myös jääkiekkoilijoiden sijoittamis- ja säästämistottumuksia.

Arvostaisin suuresti, jos käyttäisit 5–8 minuuttia aikaa kyselyn vastaamiseen. Kysymykset ovat pääasiassa monivalintakysymyksiä. Kyselyn viimeinen vastauspäivä on 25.4. Analysoin kyselyn vastaukset opinnäytetyössäni. Vastaukset käsitellään täysin anonyymisti. Kaikille halukkaille lähetän opinnäytetyöni valmistuttua toukokuussa.

Linkki kyselyyn: <https://forms.gle/ewfUpioFGPnu8Qwq6>

(Jos vastaat mobiililaitteella kyselyyn, suosittelen kääntämään laitteen sivuasentoon.)

Rudolf Orjo

rudiorjo@gmail.com

Haaga-Helia / Liiketalous

Jääkiekkoammattilaisten rahan käyttö

*Pakollinen

Ikäsi? *

Kirjoita vastaus numeroina esim. 26

Oma vastauksesi

Missä sarjassa pelasit kuluneella pelikaudella (20/21)? *

Oma vastauksesi

Mitkä olivat urheilutulosi vuonna 2020? *

Kerro vastaus tuhansien tarkkuudella ja merkitse summan perään valuutta

Oma vastauksesi

Kuinka monta vuotta olet pelannut jääkiekkoa ammatiksesi? *

- 1-4 vuotta
- 4-8 vuotta
- 8-12 vuotta
- 13 vuotta tai enemmän

Asun... *

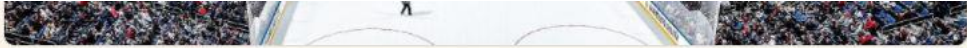
- Omistusasunnossa
- Vuokra-asunnossa
- Osaomistusasunnossa
- Muu: _____

Seuraava

 Sivu 1 / 7

Älä koskaan lähetä salasanaa Google Formsin kautta.

Google ei ole luonut tai hyväksynyt tätä sisältöä. [Ilmoita väärinkäytöstä](#) - [Palveluehdot](#) - [Tietosuojakäytäntö](#)

Jääkiekkoammattilaisten rahan käyttö

*Pakollinen

Miten koet hallitsevasi omaa talouttasi? *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Erittäin huonosti   Erittäin hyvin

Millaisena säästäjänä koet itsesi? *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Erittäin huonona   Erittäin hyvänä

Millaisena sijoittajana koet itsesi? *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Erittäin huonona   Erittäin hyvänä

Kuinka paljon koronapandemia on vaikuttanut sinun suhtautumiseesi rahan
käytössä? *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ei lainkaan   Erittäin paljon

Miten säästät tai sijoitat varojasi? Valitse vaihtoehtoista yksi tai useampi: *

- siirrän varojani urheilijarahastoon
- sijoitan osake, indeksi- tai yhdistelmärahastoihin
- sijoitan osakkeisiin
- säästän omistusasuntoon
- sijoitan yhteen tai useampaan kiinteistöön
- varainhoitajani hoitaa talouden hallintaani
- en säästä enkä sijoita
- Muu: _____

Takaisin

Seuraava

 Sivu 2 / 7

Jääkiekkoammattilaisten rahan käyttö

*Pakollinen

Katsotaan miten perillä olet Suomen urheilijarahastosta *

	Ehdottomasti samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En ole varma	Osittain eri mieltä	Ei lainkaan samaa mieltä
Urheilijarahaston tarkoitus on auttaa urheilijoita säästämään urheilu-uran jälkeiseen elämään	☐	☐	☐	☐	☒
Talletuksen yhteydessä joudut maksamaan veroa	☐	☐	☐	☐	☐
En pysty tallettamaan enempää kuin 50% vuosiansioistani	☐	☐	☐	☐	☐
Pystyn tallettamaan maksimissaan 100 000€ vuodessa	☐	☐	☐	☐	☐
Pystyn nostamaan varani urheilijarahastosta heti uran jälkeen	☐	☐	☐	☐	☐
Voin nostaa varani viimeistään 15 vuoden kuluttua urani päättymisestä	☐	☐	☐	☐	☐
Voin tallettaa ulkomailta ansaitsemiäni tuloja Suomen urheilijarahastoon	☐	☐	☐	☐	☐
Kun nostan rahani rahastosta pois maksan veroa sen hetkisen tuloveroprosentin mukaan	☐	☐	☐	☐	☐

! Tämä kysymys edellyttää yhtä vastausta kullekin riville

Teetkö verosuunnittelua tai verovähennyksiä? *

Valitse

Kyllä

En

Sivu 3 / 7

Älä koskaan lähetä salasanaa Google Formsin kautta.

Miten suunnittelet omaa verotustasi? Nimeä muutama esimerkki.

Oma vastauksesi

Takaisin

Seuraava

Sivu 5 / 7

Voit vähentää verotuksessasi muun muassa... *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Agenttipalkkion	☐	☐	☐	☐	☐
Henkisen valmennuksen palveluita	☐	☐	☐	☐	☐
Lisäravinteet	☐	☐	☐	☐	☐
Taitovalmennusta	☐	☐	☐	☐	☐
Pelipäivänpastat	☐	☐	☐	☐	☐
Urheiluvälineet, joita tarvitaan ammatinharjoittamisessa	☐	☐	☐	☐	☐

Takaisin

Lähetä

Sivu 7 / 7